49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1539 Կ. ՊԱԼԻՍ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՅՈՒՆԻՍ 29 — 12 ՅՈՒԼԻՍ 1906 20 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1324 — 29 ՀՈԶԵՐՈՒՆ 1322

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճամբէսի, 38
Թմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԳԻՏԵՐԻ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ՆԵՐՔԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزه‌در
صاحب امتیازی : ارمانسی فریه
ادارهخانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԳՆԱԿԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՆԽԻԿ Տարեկան Վեցամեայ
Պոլսոյ համար 80 ղր. 50 ղր.
Դուռտառերու համար 108 » 60 »
Արտասահմանի համար 25 ֆր. 18 ֆր.
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մանաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՊԷՏՔ Է

ՄԵՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ ՎԵՐԱՇԻՆԵԼ

Գարակէօմրիւկի եկեղեցիին վերաշինութեան հարցը այժմէութիւն տուաւ եկեղեցիները վերաշինելու խնդրին, որ իր մէջ մեկէ աւելի տեսակէտներ ունի իրերակից։

Նախ թէ Պոլսոյ մեր եկեղեցիները որոնց ամէնէն նորը առ նուազն 50-100 տարուան հնութիւն մը ունի (սկզբնական կառուցում), ո՞ր ասիճանի կրնան մեր բարեպաշտութեան և կրօնասիրութեան աստիճանաչափը համարուիլ, մանաւանդ հիմա։ Երկրորդ թէ Պոլսահայ քնակութիւնը ի՞նչ չափով կը յաճախէ իր եկեղեցիները, բացառութիւն համարելով տօնական աւագ օրերը, երբ կրօնական բարեպաշտիկ զգացումներու գոհացում տալէ աւելի՝ ցուցադրուելու կամ երեւալու մնամբտութենէն դրդուած կը յաճախենք՝ գէթ ընդհանրապէս։

Իրաւ է թէ դարերէ ի վեր մեր նկասմամբ փակցուած է թէ կրօնասէր ժողովուրդ մըն ենք մենք, զոր հերքելու համար եթէ բան մը ըրած չենք, ոչ նուազ իրաւ է նաեւ որ մեր մասին չնուազ այդ գաղափարը կատարելապէս արդարացնելու համար ճիգ մըն ալ ըրած չենք։ Անշուշտ պարզ կիրակի օրեր, Պոլսոյ գլխաւոր կեդրոններու մէջ եկեղեցի գացող քանի մը ցանցառ բացառութիւնները ոչ փայլուն ապացոյց մըն են մեր կրօնասիրութեան և ոչ ալ բաւական զօրաւոր փաստ մը՝ մեր կրօնական անտարբերութեան։ Իրողութիւնը այն է որ, անցեալ ժամանակներու մէջ, երբ կեանքի պայմանները բոլորովին տարբեր էին հիմակուանէն և մշտավայրը չէր ներկայացներ այնչափ բազմատեսակ փոփոխութիւններ եկեղեցիին դուռը դրօսարանի մը հետ չփոթելու և կամ հեշտագրգիռ ու զգայնոտ երիտասարդներու խումբ մը, Պատարագի մը երկայնապատիւմ արարողութենէն նախամեծար համարելու, այդ եկեղեցիները չինուեցան, և կամ, աւելի ճիշդը, մեր նախնիք զանոնք կառուցին, որպէս ու ականջի վայելքը բարեպաշտօրէն միանգամայն վայելելու համար։ Բայց բնական ու բարոյական անջնելի օրէնքով մը՝ ժամանակներու հետ բարքերն ալ փոխուեցան, և այսօր, առանց խղճահարութեան, կրնանք ըսել թէ մեր արդի եկեղեցիները լոկ կրօնական տիւատակարաններ մնացին, մեր նախայրերուն անուան կառուցուած՝ որոնք կը յիշեցնեն մեզ հին ժամանակներու մէջ մեր ունեցած ըմբռնումը՝ հաւատքին և անոր յարակից մանրամասնութեանց մասին։

Երբ ժամանակին ուսումնասիրական ոգին՝ ներկայ քաղաքակրթութեան աղեցութեամբ մեր համայնքն ալ մղեց ուսման և գիտութեան փարիզ այն թափով, որով մեր նախնիք անյիշատակ ժամանակներէ ի վեր կառչած էին Տաճարներու դռներուն և Վանքերու կամարներուն՝ քիչ թէ շատ իր հակադրեցութիւնը զգալի ըրաւ նաեւ մեր եկեղեցաշինութեան կամ եկեղեցասիրութեան կարծեցեալ համբաւին վրայ։ Չէ՞ մի որ բոլոր քրիստոնեայ ազգերն ալ իրենց նորադարձութեան առաջին շրջաններուն՝ միեւնոյն նախանձախնդրութիւնը ցոյց տուած են եկեղեցիներ կառուցանելու մասին։ Ապա ուրեմն ընդհանուր երեւոյթ մը, որ յառաջ կուգայ ամէն բարենպաստակ կամ կրօնական նոր վարդապետութեան մը հաստատութեան առաջին պահուն՝ միահամուռ է, և սխալ մը պիտի ըլլար ենթադրել որ մենք, Հայերս, աւելի քրիստոնեայ, կամ, մեր խօսքով, աւելի բարեպաշտ ենք քան ուրիշ քրիստոնեայ եկեղեցիներ։

Այս իսկ չէ՞ պատճառը որ մեր կրօնական յարկերն ալ եկեղեցիին առնթերակից՝ անոր հովանիին ներքեւ պատսպարած ենք դպրոցն աւելի եկեղեցիէն սպասելով եթէ ոչ Վերնատան Հնորհքը՝ գէթ անոր յառաջդիմութիւնը ու տեւականութիւնը։

Զարմանալի չէ անշուշտ որ՝ եկեղեցիին և Դպրոցին այս իրերախառնութեան մէջ իրարմէ անջատաբար, ճշդիւ չենք կրցած չափել ու հասկնալ երկուքին մասնաւորը օգտակարութիւնը, և ինչպէս ըսի, Եկեղեցին իբր դերագոյն ու անբռնաբարելի խնամածու մը դրած ենք մեր վարժարաններուն գլխուն վրայ։

Պէ՞տք էր այսպէս ըլլալ, երբ մեր նախնիք եկեղեցիներ կառուցած ժամանակ հոգը կ'ունենային նաեւ զանոնք օժտելու անչարժ ու տեւական եկամուտներով, ինչո՞ւ, ի՞նչ պատճառներէ դրդեալ անտես ըրած են նաեւ ճիշդ անոր քովիկը բարձրացող Դպրոցը, որ ըստ իս, եթէ ոչ անկէ աւելի, գէթ անոր չափ նուիրական ու օգտակար է մեզ համար։ Այս անբռնաւոր խորը ցարդ չեմ կրցած հասկնալ։

Կը հասկնամ որ Հաւատքը ու Կրօնքը այն երկու հզօր ազդակները ուլծակներն են, որոնք մարդս կը գօտեպնդեն այս աղքատ աշխարհիս մէջ։ Բայց նուազ բանաւոր է մրթէ որ անզբաղիրիմեան կեանքը այսչափ փափուկ հոգածութեան առարկայ ըրած ժամանակներս՝ զանց չառնենք նաեւ ապրենական ալ, որ վերջապէս, ոչ միայն աւելի դրական է, այլեւ աւելի անմիջական մեզ համար։

Խնդիրը այս կամ այն եկեղեցիին վրայ չէ։

Այսօր Գարակէօմրիւկի եկեղեցին այրեցաւ, կրնայ վաղն ալ Պոլսոյ ուրիշ մէկ թաղը իր եկեղեցիէն զրկուիլ հնութեանը պատճառաւ, տեղը, թաղը և կամ ուրիշ պարագաներ կարեւորութիւն չունին։

Վերաշինե՛նք մեր այրած եկեղեցիները ո՛չ թէ անոր համար որ եկեղեցիներու բազմաթիւ չենքեր պէտք են մեզ, այլ վասն զի, ինչպէս ցոյց տուինք սերտ կերպով առնչութիւն ունին մեր կրթական վիճակին բարեւաւման հետ։

Այսպէս, ենթադրենք որ, Պոլսոյ հարուստ եկամուտով մեր եկեղեցիներէն մին այրի ու ժողովրդեան բաւական սառարաթիւ բաղմութիւն մը չգտնուի հոն՝ չէնքին վերաշինութիւնը, անհրաժեշտ դարձնող։ Ինչ պիտի ըլլայ և կամ որո՞ւ անուան պիտի փոխանցուին այդ եկեղեցիին նախապէս ունեցած հասոյթները, քանի որ մեր վարժարանները՝ իբր անչափահաս ու խորթ զաւակ՝ այդ առանձնաշնորհումին չեն արժանացած՝ լոկ հին ժամանակին կրօնական նեղ ըմբռնումներու հետեւանօք։

Անշնչ որ, սակայն, անհարկի պոռչտուքներով եկեղեցիներու վերաշինութեան հակառակ կարծիք կը յայտնեն՝ ինքզինքնուն հակասած կ'ըլլան, երբ անոր տեղ դնելիք բան մըն ալ չեն կրնար ցոյց տալ։

Վերաշինենք ուրեմն մեր եկեղեցիները, անով վերաշինած ըլլալու համար մեր վարժարանները։

Ե. ՍՈՒՔԻԿԵԱՆ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԻԿ ԿՈՂՔԵՐ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀՐԱՇՔ ՄԸ

ՇՈՒՆԻ ՄԸ ԱՐԴՈՒԶԱՐԸ

Վճռական մեկոցները Մասաչուսէթսի նահանգ մէջ միշտ նախապատուութիւն կ'ունենան։

Այսպէս Զինչինաթիի վերաբերեալներէն մին, Տոքթ. Բիքքէլզ, մեկոցը գտաւ մեռեալները վերակենդանացնելու, եթէ կենսական գործարաններէն ո՛չ մին վնասած է։

Վերաբերեալ իր փորձերը կատարեց քսանեւհինգ չուներու վրայ, զորս նախապէս էլեքթրոմով անզգայացուցած էր։ Երբ այս գործողութեան ենթարկուած չունը այլեւս կենդանութեան ո՛ւ և է նշան չէր տար ու սիրտը կը դադրէր բաբախելէ, բժիշկը կը ճեղքէր անոր կուրծքը և սիրտը մարձումի կ'ենթարկէր՝ մէկ վայրկեանէն վախտուն անդամ չմեկնով։ Քսանեւհինգ չուներէն տասնեւութը այս կերպով վերակենդանացան։

Կ'ըսուի թէ վախտուն յանդուգն անձեր ինքնաբերաբար ինքզինքնին առաջարկեցին՝ միեւնոյն փորձերուն ենթարկուելու համար, պայմանաւ սակայն որ իրենց բացառիկ հնարներն ըլլային եթէ մարդկային մարմնոյն վրայ եղած սոյն փորձը արդիւնաւորուելով իրենք յաջողէին վերակենդանանալ։ Ինչպէս կարելի էր այս առաջարկը մերժել, երբ մարդիկը ինքնայօժար կերպով ինքզինքնին կամաւոր մահուան կը տրամադրէին։ Բայց այս փորձին կատարման դեռ պաշտօնական թոյլտուութիւն չէ տրուած։ Այս աղմկայարոյց ֆիւտերուն նախանձելով Անգլիա աւելի լաւը գըտաւ։ Հաւատալի՞ բան է այս, հիմա կրնաք դատել։

Քէմպրիճի համալսարանին ուսանողներէն մին Մէտսթրնի տուիտեան ժայռերը այցելած ժամանակ, կիրճի մը մէջ իյնալով հոգեվարք վիճակի մէջ փոխադրուեցաւ։ Ուէսդ-Բէնդի հիւանդանոցը, ուր Տոքթ. Թրավէրս անոր կուրծքը բացաւ և քաշեց դուրս հանեց ոսկորի երկու կտորներ, որոնք սրտին մէջ մնացած էին, երեք սանդիմեդր երկայն վէրք մը պատճառելով։

Վիրաբոյժը այս մնացած սիրտը տատանիլը տեղէն կարկտեց, և կ'երեւի թէ գործողութիւնն ալ յաջողացաւ և կամ պիտի յաջողի։ Կը տեսնուի ուրեմն որ ձեւելու և կարկտելու արհեստը, ինչպէս կը կոչէր Մորիէռ վիրաբուժութիւնը՝ ուրչի յառաջդիմութիւն ըրած է։

* * *

Պուլտոկի մը զարդեղէնները։ Ամէն մարդ գիտէ թէ Ամերիկա տարօրինակութեանց երկիրն է։ Մարդ սա յետագայ պատմութիւնը կարդալով կը տիրզուի հաւատալ որ իրաւ այլանդակ մարդիկ են Ամերիկացիք։ Խնդիրը կը դառնայ զարդեղէններուն վրայ, Պոսթընցի պուլտոկի մը, որուն բան մը չի մերժեր իր տիրուհին։ Անհաւասիկ ուսնկածներուն ցուցակը։ Ցասմիկաքարով ընդելուզուած վզնոց մը, 11 տոլար, Ռէնի քարերով զարդարուն ապարանջան մը՝ 2 տոլար, ապարանջան մը և վզնոց մը՝ կարկեհանով բանուած՝ 14½ տոլար, դարձեալ վզնոց մը և ապարանջան մը բերուդիներով՝ 20 տոլար, կէս երկոտասանեակ շղարշեայ հագուստներ՝ 6 տոլար, կէս երկոտասանեակ ժանեակէ թաշկինակ՝ 6 տոլար, այծի մորթէ երկու զոյգ կօշիկ՝ չափու վրայ՝ 5 տոլար, երկու զոյգ քառչուկէ կօշիկ՝ 2 տոլար, սովորական վերարկու մը՝ կարմիր բծաւորեալ կաչեայ փոկերով՝ 5 տոլար, փոշկիկ փոզոցներու համար չորս հատ կտաւէ փոշիսրցել, 10 տոլար, անձրեւի համար վերարկու մը 3 տոլար, ճաքոնական երկու ասեղնագործուած ճաքէթ՝ այցելութեանց համար՝ 9 տոլար, ինքնաչարժ կառքի յատուկ ձեռք մը զգեստ՝ ճաքէթ, գլխանոց և մասնաւոր ակնոց մը՝ 10 տոլար, ոսկի շղթայով վիզէն կապուած արդուզարդի յատուկ տուփ մը՝ որ կը պարունակէ բրնձափոշի իր յատուկ վրձինով, տեսակ տեսակ անուշահոտութիւններ և անգլ. ազ՝ 12 տոլար։ Համագումար 129 տոլար, կամ 645 ֆր. (32.25 ֆրանս. ոսկի)։

Կ'երեւի սակայն թէ ասիկա Տիար Տիքի պերճաշուք զարդարանաց միայն ամանային մասն է։

Երբ Տիար Տիք, որ մեր երիտասարդներուն չափ dolisti է, երեկոյթի մը երթայ, իր սիրուհին անոր վզէն կ'անցուցնէ կարմիր մետաքէ մանեակ մը որուն զոցուելիք տեղը հիանալի ադամանդով մը զարդարուած է։

Ահաւասիկ Տիար Տիքի արդուզարդը, որ մեր աղջիկներուն օժիտի սընտուկը կրնայ լեցնել, եթէ սակայն Տիար Տիք յօժարի և կամ կանխաւ համաձայնի Պարոն փեսին հետ։

—Վնաս չունի, ըսաւ Սըր Ղրիղորի Շորթ, երբ Ամերիկա վերադառնանք կրնանք զանոնք ձեռք անցընել և վրէժինս լուծել։

Վերջապէս ամէնքն ալ համոզուեցան ֆրանսացիին ըսածներուն։ Մէջերնուն մէկը միայն, գլուխը երկու ձեռքերուն մէջ առած, կը խորհէր ու կը խորհէր...։ Խեղճ Սըր Ճէյմս Կուպլին էր այս որ հովանոցին սիրոյն թալկադեցիկ տառապանքներու մէջ կը տարուբերէր։

Այլ եւս բոլորովին յոյսը կորած էր. մէկ տարուան մէջ հովանոցը և անոր կապուած միլիոնները կրնային ոչնչանալ իրեն համար։

Սըր Ճէյմս Կուպլի վիշտը իրաւ որ շատ ծանր էր. խեղճը հովանոցը գտնելու յոյսերէն հրաժարելէն զատ գեղանի Էլէնի հանդէպ տածած արտակարգ սէրէն ալ պիտի ստիպուէր ակամայ հրաժարիլ։

Միս Էլէն նշանածին լռելեայն խորհուրդները կռահելով, ինքն ալ իր կարգին լռիկ մնջիկ կը խորհէր, անիծելով չար բաղդը որ սիրելի նշանածէն պիտի հեռացնէր զինքը միանգամ ընդմիշտ։ Լաւ. գիտէր որ այսչափ չարաբանքներէ ու տառապանքներէ վերջ, հայրը չպիտի յօժարէր Սըր Ճէյմս Կուպլին իրեն փեսայ ընելու, իրաւունք ալ ունէր, որովհետեւ առանց հովանոցին պէտք էր ենթադրել թէ Սըր Ճէյմս Կուպլի գրպանը ծակ պիտի մնար։

Մր. Վիլիքրիա խելքը գլխէն թռուցուցած, մշուշապատ հորիզոններու մէջ կը թափառէր. տեսն տեսն երբ կը խորհէր թէ տակաւին տարի մը ամբողջ պիտի տառապի ամայի այս վայրերուն մէջ, ինքնաբերաբար անէծք, անէծք կը գոչէր, ձայնին բոլոր ուժովը, որուն պատասխան կ'ըլլար ուղեւորներուն ծիծաղը, Սըր Ճէյմս Կուպլի դառն ակնարկը և մօտակայ բլրակին կողէն գոռացող արձագանգը։

Պահ մը լռութիւն տիրեց ուղեւորներուն միջեւ և ամէնքը իրենց կարգին խոր մտածումներու մէջը ընկղմած էին, երբ հեռուէն ընիկներու խումբի մը պատչուքները սթափեցուցին ամէնքն ալ։ ընիկները ուղղակի իրենց կողմը կուգային։

Ֆրանսացին, առանց լրջութիւնը կորսնցնելու,

—Մտիկ ըրէք, օրիորդ և պարոններ, ըսաւ, հիմակուհիմա ամէն առաջարկ ընդունելի պէտք է նկատել։ Ինքնապաշտպանութեան դիմել բոլորովին անօգուտ է, հակառակ պարագային ամէնքս ալ կեանքերնիս վրայ կուտանք։

Յետոյ խօսքը Սըր Տավիտ Քուրնէմսընի ուղղելով,

—Եթէ քիչ մը առաջուան ինձ դէմ ցոյց տուած բարկութիւնդ ասոնց դէմ ալ գուցնէք, հաւատացէք որ հիմակուընկ աղջիկդ կորուած նկատեցէք։

Վաճառականը ֆրանսացիին այս խօսքերէն բոլորովին ապաբեկած,

—Շա՛տ լաւ, շատ լաւ, ըսաւ, անհոգ եղիք, ձեր ուզածէն աւելի աղէկ պիտի վարուիմ։

—Եթէ խոստումիդ պահէք, ըսաւ ֆրանսացին, վստահ եղէք որ բնաւ վախու բան չկայ. բան մըն ալ ըսեմ, քանի որ Միս Էլէն էրիկ մարդու կերպարանք առած է, ես ալ զայն իբրեւ ձեր մանչ զաւակը պիտի ներկայացնեմ ընիկներուն։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 64

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՀՈՎԱՆՈՑԻ ՄԸ ՍԻՐՈՅՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԳ

Ֆրանսացին պահ մը վարանում լուռթեան մը մէջ ընկղմելէ յետոյ,

—Մէկ տարիէն կը յուսամ թէ կրնաք վերադառնալ, ըսաւ, այնպիսի արտասովոր պարարիւնութիւնով մը՝ որ իբր թէ ըսածը բնաւ կարեւորութիւն ունեցող բան մը եղած չըլլար։

—Մէկ տարիէ՞ն... Ատուած իմ... մէկ տարիէ՞ն...։ Այս մէկ տարուան ժամանակամիջոցին մէջ հովանոցս անպատճառ ուրիշի մը ձեռքը պիտի անցնի, Ատուած իմ... ժառանգած հարստութիւնս ուրիշներ պիտի վայելեն... իսկ ես պիտի փճանամ... և պիտի...։

—Ի՞նչ կրնամ ընել, սիրելիս, ըսաւ ֆրանսացին պաղարիւն չէչտով մը, ձեռքէս եկածը ընելու պիտի ջանամ, բայց վստահ եղիք որ մէկ տարին անհրաժեշտ է։

—Արդեօք չե՞նք կրնար զինու զօրութեամբ ասկէ փախչիլ, ըսաւ Սըր Տավիտ Քուրնէմսընը։

—Աւա՜ղ... առանկ երեւակայական խորհուրդներով ինքզինքիդ մի յուսադրէք, հոս երեք հարիւրէ աւելի ընիկներ կան, որոնք մէկ յարձակումով խերերնիս կ'անիծեն. ըսածէս զատ փրկութեան ճամբայ մը չկայ, ի՞նչ կրնամ ընել, բաւական է որ կեանքերնիդ վտանգի մէջ չէ. քիչ մը ուշ քիչ մը կանուխ, ասկէ բան մը չելլար։ Միայն կը խնդրեմ որ Բօլ Տէրվէյնը իբր անկեղծ բարեկամ մը նկատէք և վստահ ըլլաք որ բանտերուս մէջ բնաւ ձեզի սպառնացող վտանգի մը դէմ ութեան գաղափարը չկայ, պատուոյս վրայ կ'երդնում որ ձեր փրկութեանը համար պատրաստ եմ նոյն իսկ կեանքս վրայ տալու... հաւատացէք անկեղծ խօսքերուս։

Սըր Ղրիղորի Շորթ ֆրանսացիին այս պատուոյ խօսքերէն և անկեղծ զգացումներու արտայայտութենէն վերջին ծայր զդածուած,

—Շնորհակալ ենք, սիրելիս, ձեր ցոյց տուած վեհանձնութիւնը բնաւ մոռնալիք բան չէ, ըսաւ, քանի որ կը վստահեցնէք թէ կեանքերնուս սպառնացող վտանգ չկայ և խօսք կուտաք մեզի պաշտպանելու, ըսել է ամէն ինչ կարգին է։

—Սակայն երբ կը խորհիմ որ մեզի դէմ այս ասոիճան չարութիւն ընող ոճրագործները չպիտի կարենամ ձեռք անցընել, ա՜հ, ջլերս թունդ կ'ելլեն, կը սարսռամ, ըսաւ Սըր Տավիտ Քուրնէմսընը բարկաճայթ ձայնով մը։

—Վնաս չունի, ըսաւ Սըր Ղրիղորի Շորթ, երբ Ամերիկա վերադառնանք կրնանք զանոնք ձեռք անցընել և վրէժինս լուծել։

Վերջապէս ամէնքն ալ համոզուեցան ֆրանսացիին ըսածներուն։ Մէջերնուն մէկը միայն, գլուխը երկու ձեռքերուն մէջ առած, կը խորհէր ու կը խորհէր...։ Խեղճ Սըր Ճէյմս Կուպլին էր այս որ հովանոցին սիրոյն թալկադեցիկ տառապանքներու մէջ կը տարուբերէր։

Այլ եւս բոլորովին յոյսը կորած էր. մէկ տարուան մէջ հովանոցը և անոր կապուած միլիոնները կրնային ոչնչանալ իրեն համար։

Սըր Ճէյմս Կուպլի վիշտը իրաւ որ շատ ծանր էր. խեղճը հովանոցը գտնելու յոյսերէն հրաժարելէն զատ գեղանի Էլէնի հանդէպ տածած արտակարգ սէրէն ալ պիտի ստիպուէր ակամայ հրաժարիլ։

Միս Էլէն նշանածին լռելեայն խորհուրդները կռահելով, ինքն ալ իր կարգին լռիկ մնջիկ կը խորհէր, անիծելով չար բաղդը որ սիրելի նշանածէն պիտի հեռացնէր զինքը միանգամ ընդմիշտ։ Լաւ. գիտէր որ այսչափ չարաբանքներէ ու տառապանքներէ վերջ, հայրը չպիտի յօժարէր Սըր Ճէյմս Կուպլին իրեն փեսայ ընելու, իրաւունք ալ ունէր, որովհետեւ առանց հովանոցին պէտք էր ենթադրել թէ Սըր Ճէյմս Կուպլի գրպանը ծակ պիտի մնար։

Մր. Վիլիքրիա խելքը գլխէն թռուցուցած, մշուշապատ հորիզոններու մէջ կը թափառէր. տեսն տեսն երբ կը խորհէր թէ տակաւին տարի մը ամբողջ պիտի տառապի ամայի այս վայրերուն մէջ, ինքնաբերաբար անէծք, անէծք կը գոչէր, ձայնին բոլոր ուժովը, որուն պատասխան կ'ըլլար ուղեւորներուն ծիծաղը, Սըր Ճէյմս Կուպլի դառն ակնարկը և մօտակայ բլրակին կողէն գոռացող արձագանգը։

Պահ մը լռութիւն տիրեց ուղեւորներուն միջեւ և ամէնքը իրենց կարգին խոր մտածումներու մէջը ընկղմած էին, երբ հեռուէն ընիկներու խումբի մը պատչուքները սթափեցուցին ամէնքն ալ։ ընիկները ուղղակի իրենց կողմը կուգային։

Ֆրանսացին, առանց լրջութիւնը կորսնցնելու,

—Մտիկ ըրէք, օրիորդ և պարոններ, ըսաւ, հիմակուհիմա ամէն առաջարկ ընդունելի պէտք է նկատել։ Ինքնապաշտպանութեան դիմել բոլորովին անօգուտ է, հակառակ պարագային ամէնքս ալ կեանքերնիս վրայ կուտանք։

Յետոյ խօսքը Սըր Տավիտ Քուրնէմսընի ուղղելով,

—Եթէ քիչ մը առաջուան ինձ դէմ ցոյց տուած բարկութիւնդ ասոնց դէմ ալ գուցնէք, հաւատացէք որ հիմակուընկ աղջիկդ կորուած նկատեցէք։

Վաճառականը ֆրանսացիին այս խօսքերէն բոլորովին ապաբեկած,

—Շա՛տ լաւ, շատ լաւ, ըսաւ, անհոգ եղիք, ձեր ուզածէն աւելի աղէկ պիտի վարուիմ։

—Եթէ խոստումիդ պահէք, ըսաւ ֆրանսացին, վստահ եղէք որ բնաւ վախու բան չկայ. բան մըն ալ ըսեմ, քանի որ Միս Էլէն էրիկ մարդու կերպարանք առած է, ես ալ զայն իբրեւ ձեր մանչ զաւակը պիտի ներկայացնեմ ընիկներուն։

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԿԱՐԴԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԿԼԻՔԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԻ ՄԵՋ. — Եկեղեցական կարգապահութեան վրայ Արքայական Ցանձնաժողովին տեղեկագրին առթիւ, Անկլիքան Եկեղեցւոյ Ընկերութեան ժողովը գումարուելով որոշեց յայտագիր մը հրատարակել։ Այս ընկերութիւնը այն գլխաւոր Բողոքական կազմակերպութիւնն է որ քառասուն տարիէ ի վեր կ'աղաղակէ թէ Անկլիքան Եկեղեցին հետզհետէ հակում ցոյց կուտայ դէպի Միսականութիւն։ Ահա այդ յայտագիրը։ —

«Եկեղեցւոյ Ընկերութեան Խորհուրդը ուշի ուշով նկատողութեան առաւ յանձնաժողովին տեղեկագիրը Եկեղեցական կարգապահութեան վրայ։

«Խորհուրդը մեծ գոհունակութեամբ տեսաւ որ վկաներուն մէջ բերած փաստերը ճշմարիտ են, և թէ Եկեղեցւոյ Ընկերութեան կողմէ անցեալին մէջ իբրեւ ապօրինի ցոյց տրուած ծէսերուն թիւը չափազանցուած չէ բնաւ, և հակասող չկայ Ընկերութեան բրած յայտնութիւններուն։

«Տեղեկագրին մէջ յիշուած թուականները բուն Անգլիոյ և Կալլէսի երկրին կը վերաբերին, հետեւեալ կերպով։ —

Հռոմէական եկեղեցւոյ զգեստներ գործածուած՝ 1504 եկեղեցիներու մէջ։

Խնկարկութիւն գործածուած՝ 256 եկեղեցիներու մէջ։

Լոյս տալու պէտքէն տարբեր նպատակաւ վառուած աշտանակներ, գործածուած՝ 3913 եկեղեցիներու մէջ։

Դիմելին հետ ջուր խառնել, գործածուած՝ 3687 եկեղեցիներու մէջ։

Հաղորդութեան և ուրիշ արարողութեանց մէջոցին ձեռքով կատարուած գործողութիւնները ծածկել ժողովուրդին աչքէն, գործածուած՝ 5731 եկեղեցիներու մէջ։

«Այս թուականները պատրաստուած են 1901ին, և Անգլիոյ Եկեղեցւոյն Միութեան քարտուղարը Ցանձնաժողովին առաջ յայտարարեց որ եթէ թուականները դարձեալ հիմա առնուին, չատ աւելի մեծ պիտի ըլլան, և տեղեկագիրն ալ կը յարէ։ — «Բազմաթիւ ապացոյցներ կան յայտնող թէ այդպիսի ծէսերը մեծ ծաւալ գտած են անկէ ի վեր։»

«Եթէ Ցանձնաժողովը իրեն ներկայացուած բոլոր բողոքագիրները լսէր, պիտի տեսնէր թէ 5000է աւելի եկեղեցիներու մէջ ապօրինի ծէսեր կը կատարուին, մինչդեռ 559 եկեղեցիներուն բողոքները միայն արձանագրեց իր տեղեկագրին մէջ։

«Խորհուրդը ուրախ է որ իր կողմէ իբրեւ ապօրինի ցոյց տրուած խնդիրները յանձնաժողովին կողմէ եւս իբրեւ ապօրինի կ'ընդունուին։

«Բայց Խորհուրդը ցաւ կը յայտնէ որ զեղծումները դատապարտելու եւ պատժելու համար ա'յնպիսի միջոցներ կ'առաջարկուին որոնք քսաներորդ դարուն մէջ մինչև Միջին դարը եղած տանին մեզ։ Կ'առաջարկուի եկեղեցական ատեաններ կազմել եկեղեցական յանցանքները դատելու համար. ասիկա ժամանակագրական անռելի սխալ մըն է։ Բանաւոր չէ նաեւ Ցանձնաժողովին այն թելադրութիւնը թէ աւելի իրաւասութիւն պէտք է տրուի Եպիսկոպոսներուն, որոնց թուլամորթութիւնը ցոյց տրուած է Տեղեկագրին մէջ, և որոնցմէ ոմանք գլխաւոր պարագլուխներն են դէպ ի կաթոլիկ հռոմէական եկեղեցին տանող շարժման։ Ցանձնաժողովը ինք ալ կը խոստովանի թէ ո՛չ մէկ անգլիացի եպիսկոպոս պանծած է հռոմէական եկեղեցին յատուկ կրօնական զգեստներուն գործածութեան բարձումը։

«Խորհուրդը ուրախութեամբ կ'ընդունի Ցանձնաժողովին սա՝ թելադրութիւնը թէ «ներողամտութիւն պէտք չէ ցոյց տալ այդպիսի ծէսերու հանդէպ։» Այս սկզբունքը ապահովապէս գործադրելի է բոլոր կարգապահական զեղծումներուն համար։ Անգլիոյ Բողոքական աշխարհիկ տարրը երկար ատենէ ի վեր դարման մը կը խնդրէ որուն չի հանդիպ տալուին։ Եպիսկոպոսները, դատարանները, յանձնաժողովները չկրցան ի գլուխ հանել եկեղեցական կարգապահութեան խնդիրը։ և հիմա ժամանակը եկած է ուղղակի կոչում մը ընել Անգլիոյ Երեսփ. ժողովին որ իր յառաջիկայ նստաշրջանին մէջ օրէնք մը դնէ թէ ի՛նչ կերպով կարելի է Անկլիքան եկեղեցիէն բառնալ բոլոր ա՛յն հռոմէաշունչ ծէսերը՝ որոնց կ'ակնարկէ Ցանձնաժողովին Տեղեկագիրը, եւ Անկլիքան եկեղեցին դարձեալ բերել Կրօնական Բարեկարգութեան սկզբունքներուն։ Հիմա կոչում կ'ընենք այս մասին Անգլիոյ եկեղեցասէր ժողովուրդին և Երեսփ. ժողովին, որպէս զի ծիսական զեղծումները բառնալու միջոցները գտնուին։»

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՆԱՒԱՍՏԻՆԵՐԸ. — Անգլիոյ վաճառականութեան և ճարտարութեան պաշտօնարանին նախագահը (առեւտրական նախարար) մասնաւորապէս մը ընարեց խորհրդակցելու և տեղեկագրելու թէ ո՞րն է ամէնէն գործնական ծրագիրը առեւտրական նաւատորմին համար մի միայն անգլիացի հպատակ նաւաստիներ գործածելու և մարզելու։ Վերջին ռազմափորձերուն ժամանակ արդէն խօսուեցաւ օտարահպատակ նաւաստիներուն Անգլիոյ առեւտրական նաւերուն մէջ գործածուելու վտանգին վրայ, որ կրնայ պատահիլ պատերազմի ժամանակ։ Այսօր քառասունէն յիսուն հազար օտարականներ Մեծին Բրիտանիոյ առեւտրական նաւատորմին ծառայութեան մէջ կը գտնուին։ Ասկէց զատ, նաւարկութիւնը Անգլիոյ ամէնէն աւելի մեծ և չահաբեր ճարտարարուեստը ըլլալով, պէտք է բուն անգլիացի գործաւորներուն հայթայթել իրենց նաւատոմարներուն գործելու դիւրութիւնները։ Ըսել չէ թէ անգլիացի նաւատէրը դիտմամբ կը մերժէ բրիտանացի նաւաստիները, այլ թէ՝ անկիա կրնայ աւելի ածան վարձով նոյնքան լաւ կամ լաւագոյն մարդիկ գտնել։ Սկանտինաւեանը, զոր օրինակ, որ առաջին կարգի նաւասի մըն է, իր գործը կը սովրի Սկանտինաւեան նաւերուն մէջ, և յօժարակամ կը ծառայէ ա՛յնպիսի պայմաններով որոնք հրապոյր չունին Անգլիացիներուն համար։ Բայց ամէն պարագայի մէջ պայմանները անգլիական նաւերուն վրայ իրեն համար աւելի լաւ են քան իր սկանտինաւեան նաւերուն մէջ։ Անգլիացի նաւատէրն ալ նկատելով որ կրնայ ուզածին չափ լաւ մարդիկ գտնել, արդէն իսկ մարզուած, այլ եւս պէտք չի զգար տղայ վարժեցնելու։ Հետեւաբար անգլիացի տղայ չառներ։ Մարդը գործի մարդ է, և ըստ այմմ կը գործէ։ Բայց խնդիրը ա՛յն է թէ իր վարած գործը ժողովուրդին չառնուն հետ սերտ առնչութիւն ունի։ Զի սպասուիր որ իր ծախքով կամ ի վնաս իրեն տղայ կրթէ իր նաւերուն մէջ, և վարպետներուն յատուկ թոչակը եւ պայմանները չնորհէ անոնց, լոկ հայրենասիրական յարգանքներով։ Ամէն պարագայի մէջ նաւատէրը չընէր այդպէս և պահանջէն ալ իրաւունք չէ։ Ուստի յանձնախումբին պարտքն է հիմա միջոցներ փնտռել անգլիացի մանուկներուն հրապուրելի ընծայելու համար ծովային ճարտարարուեստը, որ կրնայ գործ հայթայթել այն բազմաթիւ անգործներուն, որոնց կացութիւնը վերջերս՝ յնքան մտահոգութիւնպատճառեց անգլ. կառավարութեան, և որոնց համար Ալեքսանտրա թագուհիին նախաձեռնութեամբ հանգանակութիւն ալ կատարուեցաւ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆԱՒԱՑԻՆ ՌԱԶՄԱԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՎՐԱՑ. — Սբանսարս հետեւեալը կը գրէ նոյն ռազմափորձերուն արդիւնքին վրայ։ —

Վերջին ռազմափորձերուն ժամանակ Կարմիր կամ պաշտպան նաւատորմին մէջ գտնուող մեր մանաւոր թղթակցին մանրամասն տեղեկագիրը կրնանք բաղդատել հիմա Կապոյտ կամ թշնամի նաւատորմին մէջ գտնուած մեր թղթակցին տեղեկագրին հետ։ Կապոյտ նաւատորմը դէպ ի հարաւային արեւելք ընդարձակ շարժում մը ըրաւ, խուսափելու համար Կարմիրին յանդգնաբարէն, և յետոյ դէպ ի հարաւ յառաջացաւ մանաւոր ժամադրավայր մը։ Այդ ժամադրավայրին մէջ նաւատորմիղը երեք կարգի վրայ չարուեցաւ, ամէնէն հարաւային գծին վրայ զրահապատ յածանաւերը, որոնք դէպ ի արեւմուտք ճամբայ ելան Ս. Վէնսանի արեւմտեան կողմէն 20 մղոնի չափ հեռու կէտէ մը։ Զրահաւորները, որոնք 120 մղոն աւելի դէպ ի հիւսիս տեղաւորուած էին, երկրորդ գիծը կը կազմէին։ Ասոնցմէ 120 մղոն ալ դէպ ի հիւսիս տեղաւորուած կիսազրահ յածանաւերը երրորդ գիծը կը կազմէին։ Կապոյտ Նաւատորմին ամբողջ գլխաւոր ոյժը չորեքշաբթի առաւօտ իր ժամադրավայրը հասած էր յանկարծակի, առանց տեսնուելու Կարմիրին լրտեսներէն։ Իրաւ է որ Կարմիրին յածանաւերը երկուշաբթի երիկուն թշնամին տեսած էին, բայց Կապոյտին Թորպիլայանաձեւներ էին միայն անոնք, որ կիրակի օր նաւատորմին մնացեալ մասին հետ Պիրհավընէն մեկնելէ վերջ երկու հարիւր մղոն դէպ ի հարաւ նաւեցին, հակառակ սաստիկ ալեկոծութեան։ Ծովակալ Ուիլսըն (Կարմիրին վերին հրամատարը) իր յածանաւերը ճամբայ հանելով հիւսիսային ջուրերը պաշտպանելու նպատակաւ, իր զրահաւորներուն տորմիղով դէպ ի ժամադրավայր մը գնաց Իռլանդայի հարաւային կողմը։ Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդ Միջերկրականի իր նաւատորմիղով իր ասկեց առաջ առած հրամանդներուն համաձայն Ճիպրալթարէն դէպ ի հիւսիս յառաջացաւ Սպանիոյ ծովեզերքին երկայնքէն, որուն վարէն վերէն կը նաւէին առեւտրական նաւերը։ Բայց վերջին պահուն ծովակալ Ուիլսըն նոր հրամաններ ղրկեց։ Բայց այս հրամանները չհասան Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդի։ Ահա այս կէտին վրայ է որ կը դիտուի պատերազմին անատուգութեան մէկ օրինակը։ Եթէ Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդ ընդունած ըլլար իր պետին երկրորդ հրամանդները, փոխանակ դէպ ի հիւսիս իր ընթացքին մէջ ծովեզերքներուն մօտէն երթալու դանդաղօրէն, իր նաւատորմիղը դէպ ի արեւմուտք պիտի տարածէր, և այսպէս ընելով անպատճառ պիտի գտնէր ամբողջ Կապոյտ նաւատորմիղը։ Այն ատեն, եթէ ծովակալ Մէյ (Կապոյտին վերին հրամատարը) ժամանակ գտնէր իր մասնաւորները համախմբելու, որոնք 30 մղոն հեռի կեցած էին, մեծ նաւամարտ մը տեղի պիտի ունենար, որուն արդիւնքը պիտի ըլլար ապահովաբար ջախջախումը Կապոյտին գլխաւոր նաւային ուժերուն։

Բայց ինչպէս դէպքերը ցոյց տուին, Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդ յաջողեցաւ միայն ձեռք անցընել կապոյտին զրահաւորներու գծին երկու ծովեզերեայ մասնաւորները, Վիֆբորիոս և Բօյլլ Օֆ, և զոյգ մը յածանաւ։ Մինչ այս մինչ այն, ծովակալ Ուիլսըն իրաւունք ունենալու է ենթադրելու թէ իր հրամանները կրնային իրենց հասցէին գացած չըլլալ, դէպի հարաւ նաւարկեց ջրանցքն նաւատորմիղով։ Դ. իրիկուն Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդի հանդիպեցաւ։ Ծովակալ Ուիլսըն գարձեալ հարաւային արեւմուտք նաւեց, մինչ Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդ դարձաւ հարաւ, վերսկսելով իր նախորդ գնացքը։ Որովհետեւ իր առաջին գնացքը բաց թողած էր հարաւի ջուրերը, այսպէս ալ իր երկրորդ ընթացքը բաց թողուց Մանշի ջրանցքին մուտքը։ Ծովակալ Մէյ հինգ մարտանաւերով Մանշի նաւախումբին ետեւէն անցաւ որ զինքը դէպի հիւսիս կը վանէր, բայց չէր կրցած բռնել զայն։ Մինչ Կարմիրին մարտանաւերը հանքածուխ կ'առնէին Բօրթլէնտի առջեւ, ծովակալ Մէյ, որուն չորս նաւերը գերի բռնուած էին, ինչպէս ըսինք վերը, ասպատակեց անպաշտպան ծովային քաղաքներուն վրայ։ Մինչ ինքը այս գործով կը զբաղէր, յածանաւերու կռիւ մը տեղի կ'ունենար Ս. Վէնսանի բացերը, ուր երկու թշնամիներն ալ փոխադարձաբար զիրար փճացուցին։ Տակաւին ստոյգ տեղեկութիւն մը չունինք թէ ռազմափորձերուն ժամանակ քանի՞ առեւտրական նաւեր գերի բռնուեցան, բայց թիւը շատ մեծ ըլլալու է։ Բայց ռազմափորձերուն ընդհանուր արդիւնքը սա՝ ըլլալ կը թուի թէ Անգլիացոց կարծածին նման կարելի պիտի չըլլայ ճշմարիտ պատերազմի մը մէջ փճացնել կապոյտ (թշնամի) նաւատորմիղը։ Եւ կամ, եթէ ասիկա կարելի ալ ըլլայ, երկար ժամանակի պէտք կայ։ Բայց որովհետեւ և ընաւ ճիշդ նմանութիւն մը չի կրնար ըլլալ խաղաղութեան ժամանակ կատարուած ռազմափորձերուն և ճշմարիտ պատերազմի մը ժամանակի պայմաններուն միջեւ, ուստի ճշգրիտ եզրակացութիւն անկարելի է։ Գոնէ ստոյգ է թէ ծովակալ Մէյ մեծապէս նուազագոյն ուժով, յաջողեցաւ մեծապէս վնաս հասցնել առեւտրական նաւերուն, ի դէպս հանելով պաշտպան նաւատորմին հետապնդումը, և ժամանակ մը բռնել ջրանցք և հիւսիսային ծովը անխափան։ Եւ եթէ առարկուի որ ծովակալ Մէյի յաջողութեան պատճառն էր իրեն ղրկուած հրամանդներուն կորսուիլը, պէտք է սակայն յիշել որ նաւային պատերազմներու պատմութիւնը լեցուն է այսպիսի դիպուածներով։

Կարմիրին մէջ գտնուող մեր թղթակիցը, կ'ըսէ Սբանսարս, հետեւեալ նշանակալից իրողութիւնները կը հաղորդէ։ —

«Թէեւ երկու զրահաւոր գրաւեցինք կապոյտին նաւատորմիղէն, բայց անոր մնացեալ զրահաւորները կարողացան մեր քովէն անցնիլ բաց ծովը, դարձեալ գալով մեր գիծերուն ետեւէն։ Եւ գործը կարծես աւելի գէշի երթալու համար, Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդ նորէն հարաւ դարձաւ, իր առջի ընթացքը կրկնելով, այսպէս հիւսիսային ջուրերը անպաշտպան և բաց թողելով թշնամիին առջև։ Սակայն բարեբաղդաբար կրցաւ ճակատամարտի յորդորել թշնամիին երկրորդ յածանաւերուն տորմիղը, և ի մէջ այլոց գրաւեց Տրեյֆ յածանաւը։ Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդ նշանացի հասկցուց իր տորմիղին թէ ութսուն մղոն տարածութեան մը վրայ պիտի գործէ, ձախ թեւը ծովեզերքին հետ չփման մէջ պահելով, իսկ աջ թեւին տալով կիսաշրջանակի մը ձեւը։ Այս կազմութեամբ յառաջացաւ ժամանակ տասներեքու մը-զոն արագութեամբ առեւտրական ճամբէն վար մինչեւ Ս. Վէնսան, և եչ։ ժամը 9ին ասոնները տեսնուեցան ետեւը թշնամի յածանաւեր—Տրեյֆ, Էսինպուուրկի դուքս և Քօնուոլ։ Ֆորմիտեպլլ զրահաւորը յառաջ երթալով գիծին մէջէն անգործութեան մատնեց Տրեյֆը։

«Բայց այս գործողութեան միջոցին ծովակալ Մէյի զրահաւորները յաջողեցան փախչիլ դէպի հիւսիս, և Հիւսիսային ծովէն անցնելով գացին դէպի Աքարպօրօ։

«Երկու կողմի կորուստները ճշդիւ ըսել անկարելի է, մինչեւ որ իրաւաբար քննիչները չտան իրենց որոշումները։ Սակայն կ'ենթադրուի թէ Կապոյտ Նաւատորմիղը կորսնցուց երկու զրահաւոր, ութը յածանաւ, եօթը թնդանօթանաւ, և իսը թորպիլահաղած-ներ։ Ասկէց զատ, դժուար է քննադատել հակառակամարտ ծովակալներուն ռազմավարութիւնը, որովհետեւ, եթէ Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդի ղրկուած ծովակալ Ուիլսընի հրամանները ճամբան չկորսուէին, տարակոյս չկայ որ Կապոյտ նաւատորմիղը պիտի ջախջախուէր Մանշի և Միջերկրականի նաւատորմիղներուն միջև։ Միւս կողմէ պիտի արդարանար այսպէս ծովակալ Ուիլսընի ռազմայարդարութիւնը, որով իր լրտարներուն և յածանաւերուն տորմիղը երկու նոյնամէտ գիծերու վրայ տեղաւորած էր, ծայրերնին Ադլանտեանի մէջ, իսկ խարիսխին Ֆելմաութ և Ս. Վէնսան՝ փոխադարձաբար։ Այս կերպով Մանշի և Միջերկրական զրահաւորներուն տորմիղները իրենց համար ժամադրավայր պիտի ունենային երկու կէտերու վրայ, իրարու մօտ, և հետեւաբար զիրար կանչելու դիւրութեան մէջ։

«Ռազմափորձերը խաղաղութեան ռազմափորձեր էին, և իբրեւ ճշգրիտ օրինակ չեն կրնար նկատուիլ այն պարագաներուն՝ որոնք հաւանաբար կրնան պատահիլ պատերազմի ժամանակ։ Երկու ծովակալներն ալ դիտէին թէ թշնամութիւնները ուրը օրէն պիտի դադրէին և ըստ այմմ շատ մը մարտանաւեր իրենց հանքածուխը չխնայեցին և արագ արագ սուրացին, պարագայ մը որ շատ չի կրնար պատահիլ բուն պատերազմին ժամանակ, երբ հարկ կ'ըլլայ խնայողութիւն ընել։ Թօքազ մարտանաւը, զոր օր., պարտաւորեցաւ հանքածուխի պակասութեան պատճառաւ կենալ Ֆիլիսթէրի և Ս. Վէնսանի միջև, և յետոյ Սրօգա ծովածոցը գնաց պարենաւորուելու։ Սա՛ ալ ստոյգ է որ թշնամին երկու խարիսխ միայն ունենալով, խարէական շարժումներ ըրաւ։ Հապա եթէ կէս երկկեցեակ խարիսխ ունենար, ո՞րքան պիտի խաբէր մեզ թշնամին։ Երկու խարիսխին հետեւանքը սա եղաւ որ ծովակալ Մէյ առւարական չոգենաւեր ընկղմեց իրարու ետեւէ։ Տարակոյս չկայ որ պատերազմի ժամանակ անգլիական առեւտրական նաւերը սաստիկ նեղութիւններ պիտի կրեն, և մեր երկրին պարենաւորման աղբիւրները պիտի վնասուին չարաչար։ Գոնէ մինչեւ մէկ ամիս ուտելիքի մթերքներ պիտի պակի մեծապէս, և հացին գինը սաստկապէսի պիտի բարձրանայ։»

ՔՐՈՆԻԿ

ՍԱՄԱԹԻՈՅ Ս. Գէորգ եկեղեցիին շրջափակին մէջ Ցակոբեան ընտանիքին կողմէ կառուցուելիք չէնքերուն հիմերուն պեղումները աւարտած ըլլալով, այս առտու հանդիսաւորապէս պիտի կատարուի հիմնարկէքի հանդէսը։

ԱՐՄԱՇԻ Վանահայրական Փոխանորդ Տ. Թորգոմ վրդ. առաջարկեց Խնամակալութեան որ Դպրեվանքին դասընթացքին վրայ մէկ կարգ մըն ալ աւելցուի, որպէս զի ուսանողները աւելի լաւ ուսումնասիրեն եկեղեցական գիտութիւնները եւ այն։

ՑԱՒՕՔ կը լսենք թէ Գրիգոր աղա Տէյիրմէնճեան, հայր Թերթիս օժանդակ աշխատակիցներէն Լեւոն էֆ. Տէյիրմէնճեանի, մեռած է ամսոյս 13ին, իր ծննդավայրը՝ Թօգատի մէջ ի հասակի 57 ամաց։ Մեր ցաւակցութիւնները իր բոլոր պարագաներուն։

ՏԻԿԻՆ ՍԻՐԱՆՈՅՇ 100 դրուշ նուիրեց Զաւրաստ էֆ.ի որ ինչպէս յայտնի է, կարօտ վիճակի մէջ կը գտնուի։

ԴՊՐՈՅՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ԱՌԻԹՈՎ. — Թէ՛ Պոլիս և թէ գաւառները կարեւոր թաղերու մէջ պաշտօն վարած և արդէն ծանօթ ուսուցիչներ որոնք իրենց մէջէն կրնան լրացնել՝ մեր թաղային վարժարաններուն համար՝ բաց ի Թուրքերէնէ, հայերէնի, ֆրանսերէնի, պատմութեան, չափագիտութեան և բնական գիտութեան կարեւոր ճիւղերու ուսուցիչի պէտքերը, ինչպէս նաեւ վարիչ-մանկապարտիզպանուհիի պաշտօնը և ի պահանջել հարկին վարժարանին տեսչութիւնը, պատրաստ են գոհացուցիչ պայմաններով պաշտօն ստանձնել թէ՛ Պոլիս և թէ գաւառները։

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Դատարգիլի Քիրց Անարատ Յղութեան վարժարանի ամավերջի հանդէսը երէկ տեղի ունեցաւ ժամը 7ին Մխիթարեանց վարժարանին պարտէզին մէջ։ Հանդիսականներուն ամենամեծ մասը կին էին։ Հանդէսը սկսաւ Հայիսկէի քայլերգով զոր ներկայացուցին յոսնկայս։ Յետոյ Օր. Էպէյեան Վեհ. Սուլթանին անուան ձօնուած Թուրքերէն ուղերձ մը կարդաց։ Յրդ դասարանի օրիորդները ներկայացուցին Քենոս աղջիկը՝ հայերէն լեզուով՝ ճարտար շարժուձեւերով և արուեստական երեւոյթներով։ Յետոյ բեմ եկաւ այս տարուան շրջանաւարտուհիներէն օրիորդ Պիսէմէճեան— աղջիկը ծանօթ դերասան ամուլին—և գաղիերէն լեզուով մենախօսութիւն մը բրաւ անքան ճարտարութեամբ և արուեստագէտի ձեւերով, որ հիացուց ամէնքը։ Տանկերէն լեզուով ճառ մը կարդաց փոքրիկն Զէքիյէ հանրմ համարձակ ու առոյգ ոճով մը։ Մասնաւոր ուշադրութեան արժանի էր Օր. Կուրտիկեանի արտասանած փոքրիկ անառակը՝ մենախօսութիւնը որ հանդէսին փայլերէն մին եղաւ։ Յետոյ երկու շրջանաւարտներէն Օր. Ա. Պիսէմէճեան հայերէն և Օր. Հռիփսիմէ Կօթօլեան գաղղիերէն լեզուով իրենց հրաժեշտի ճառերը կարդացին, և բուն մրցանակարաշխութիւնը սկսաւ։

Յրդ կարգէն, Օր. Անժէլ Անտոնեան արժանացաւ Ա. պատուոյ մրցանակի և պարգեւի։ Պատուոյ յիշատակութեան արժանացան Օր. Հայկանոյշ Էպէյեան, Օր. Արուսեակ Էպէյեան, Օր. Էլիզ Պիսէմէճեան տարբոյն մեծագոյն մասը բացակայած ըլլալովը հանդերձ վարձատրութեան արժանի նկատուած է իր եռանդին և յառաջդիմասէր ոգւոյն համար։ Այս կարգէն Օր. Անժէլ արժանացաւ գաղղիերէն լեզուի, իսկ Հերանոյշ Էպէյեան հայերէն և Ա. Էպէյեան թուաբանութեան Ա. մրցանակներուն։

Դրդ կարգէն Օր. Հ. Յովսէփեան արժանացաւ պատուոյ մրցանակի և Ա. կարգի պարգեւի, նոյնպէս Օր. Սիրանոյշ Բէօլէեան, Օր. Մարի Հաճեան պատուոյ մրցանակին և պարգեւի։ Օր. Արմենուհի Ֆէրատեան, Օր. Աշխէն Մաղմանեան՝ փոխաջանութեան մրցանակի եւ պարգեւի։ Օր. Վերժին Տէմիրքօլեան սանդղագործութեան մրցանակի, Օր. Ս. Քրիգեան, Օր. Մարի Տէօվլէթեան Օր. Հայկանոյշ Քիւլիքեան, Օր. Հայկանոյշ Գարագաշեան և Օր. Սիրվարդ Քիւրէքճեան բարի վարքի և փութաջանութեան մրցանակ։ Դպրոցին տնօրէնութիւնը այս կարգին բոլոր աշակերտուհիներէն խիստ գոհ մնացած է աշխատասիրութեան և կարգապահութեան համար։ Օր. Նուարդ Յովսէփեան հայ. և գաղղ. լեզուներու համար արժանացաւ ոսկեղէն մետալի մը։ Օր. Մ. Հաճեան գաղ. լեզուի համար ոսկեղէն պրոչի մը։ Օր. Ս. Քէօլէեան թուաբանութեան և աշխարհագրութեան համար ոսկեղէն մետալի մը։ Օր. Տիրուհի Սվաճեան և Օր. Սիրվարդ Քիւրքճեան ձեռագործի մէջ ունեցած յաջողութեանց համար ստացան մէյմէկ չքնաղ չրջանակներ։ Օր. Աշխէն Մարզմանեան թուաբանութեան համար, ստացաւ գեղեցիկ չրջանակ մը։

Յրդ կարգէն, Օրք. Եւփիմէ Թընկրեան, Հերմինէ Սամուէլեան, Եւգինէ Զէյնէքճեան, Էմմինեան, Իսկուհի Պարսեան, Երանիկ Գրիգճեան, Պէարիէ և Զէքիէ հանրմները մասնաւոր մրցանակի և պարգեւի արժանացան իրենց փութաջանութեան համար, ի մասնաւորի Օր. Եւփիմէ Թընկրը, փոքրոսկրէ գրչի մը, Օր. Հերմինէ Սամուէլեան փղոսկրէ գրչի մը։

Շրդ կարգէն մրցանակի արժանացան, Օրք. Անժէլ Խաչատուրեան, Եւգինէ Մանուկեան, Հայկուհի Խաչատուրեան, Օր. Մարի Եալտրդճեան, Փերուզ Քէօլէեան, Արշալոյս Մալիկեան, Անանա Մելքոնեան, Աղաւնի Իսթիւճեան, Լիւսի Ալիքեան։ Օր. Ալիս Ցակոբեան փղոսկրէ գրչի մը առաւ Գաղ. և Հայ. լեզուներուն համար Անժէլ Խաչատուրեան արժանի մասնոց մը, երաժշտութեան համար։ Օր. Ֆիլոմէնա Բլոլորենցա Իտալացի օրիորդը որ շատ լաւ աշխատած է հայ լեզուին՝ արժանի դատուեցաւ առանձին պարգեւի մը։ Օր. Արշալոյս Մելիքեան, փղոսկրէ գրչի, կրօնագիտութեան համար։

Ա. Կարգէն Օր. Արշալոյս Էպէյեան Գաղ. լեզուի համար մոզայիքէ խաչ մը։

Կ. Պատրիարք Տ. Սապպաղեան Սրբազան երկու զոյգ ոսկի օղեր նուիրեց երկու չրջանաւարտ օրիորդներուն, Օրք. Պիսէմէճեանի և Կարոլեանի։ Միաբանութեան քոյր. Աղաւնի Սաքէրեան չքեղ ձեռագործի տուի մը նուիրեց Օր. Մարի Ռիսթեանի, Միաբանութեան ընդհ. գործակալ Ռափայէլ վրդ. Էքմէճեան փառակալ գիրք մը Օր. Հ. Կոթոլեանի։ Վարժարանին մեծատուրուի Բ. Մէթիլսի Մէլքիսեդէկեան ոսկեղէն շղթայ մը, Օր. Պիսէմէճեանի։ Օր. Կօթօլեանի նուիրեց ոսկեղէն շղթայ մը, Օր. Արուսեակ Էպէյեանի ոսկեզօծ գիրք մը, Օր. Վերժին Տէմիրքէօլեանի փառաւոր չրջանակ մը, Օր. Հերմինէ Սամուէլեանի՝ արծաթ մատնոց մը, և Օր. Ցակոբեանի՝ ոսկեզօծ տուփ մը։ Ընթացաւարտուհիները Ալէքսանտրիոյ չքեղ նուէրներուն ալ արժանացան։ Հանդէսը փակուեցաւ Համիտիէ քայլերգով։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

11 Յուլիս 1906

Ֆրանսական 3%	96.92
Օսմանեան Միացեալ	96.15
Երկաթուղի	146.50
Պանք Օթթօման	649.—
Բէժի	442.—
Թրանսվաալ	48.—

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎՖԻՔԱԹ

Վէզաֆիի մէմուրիյէթիէրինի հիւսնը իշխատ միւշէկտ օլան մէսաիլերինէ մէպնի Էրզրում վէ Վան վէ Պիթլիս վիլայէթիէրի գաւառ քէթխիւտասը սատտէթլու Խատ պէյէ թէրճիէն րիւթպէի Ուլէա սրնրքը սանիսի թէվճիհ պույրուլմըշ տրը։

ՆԸՇԱՆ

Տէպէ Աղամ մէթրոպոլիտի Լէոնիտաս էֆ.յէ իբնինի րիւթպէտէն Օսմանի։

Համիտիյէ Հիճազ թիմուր եօլը իշնուն ան պէշ պին դրուշ խանէ իթա իտէն Եափա պէյէսիէ բէիսի Շեյխ Սէլիմ էֆ.յէ իւշինճիւ րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը ալիսէրի իհսան պույրուլմըշ տրը։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆ. — Ափրիկեան Տրիպոլիսի նահանգին կեդրոնական նախադատ ատեանին Հուգուզի ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ նոյն նահանգին կեդր. նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Սապրի էֆէնտի, որուն յաջորդեց Ճանիկ գաւառին նախադատ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Էնվէր պէյ։ Էնվէր պէյի յաջորդեց Ռոսոսթայի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Մեհմէտ Ալի պէյ և ասոր ալ, Մուշի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Ահմէտ Հասիպ էֆէնտի։ Մուշի մէջ Հասիպ էֆ.ի յաջորդեց Զիւինէ գաւառակին նախադատ ատեանին պատժական ճիւղին նախկին նախագահ Հաֆըզ Մէհմէտ էֆէնտի։

∴ Այսրնի նահանգին Գըրգ Աղամ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Սալիհլիի գայմագամ Ըֆֆէթ պէյ, որուն յաջորդեց Գուլտանի գայմագամ Շեվգը էֆ.։ Ասոր ալ յաջորդեց Գըրգ Աղամի գայմագամ Արիֆ էֆէնտի։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ. — Գերման կառավարութիւնը Բրուսիական Թագ պատուանշանին Ա. կարգը տուաւ Գոնեայի կուսակալ Ֆայէզ պէյի։ Ֆրանսական կառավարութիւնը Օֆիսիէ սը լ'Էնսթիրը քսիոն Բիւղիք պատուանշանը տուաւ Արշիպեզադոյի կղզիներու նահանգին արտաքին քարտուղարութեանց տեսուչ Լէոն պէյի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այս պատուանշաններուն գործածութիւնը։

ԹՈՒՐՔՈՒԱՆԻ ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ. — Օսմ. ճիւղին բացումը։— Թուրքիայի մէջ (Ֆրանսա) բացուած հիւսուածեղինաց ճարտարարուեստի ցուցահանդէսին օսմ. մասնաճիւղը պաշտօնապէս բացուեցաւ Եւրոպական Յուլիս 1ի կիրակի օրը։ Շաբաթ իրիկուն Պրիւսէլի օսմ. հիւպատոս և ցուցահանդէսին Թուրքիոյ ճիւղին քարտէր Մ. Ժորժ Վէքսէլէր հացկերոյթ մը տուաւ։ Հացկերոյթի սրահը զարդարուած էր օսմ. զինանշանով, օսմանեան, պելժիական, սերպական և Ֆրանսական դրօշներով, ծաղիկներով եւ այլն։ Սեղանին կը նախագահէր Կայս. Շինկոպան Թէվֆիգ փաշա, որ մեծ համգգեստ կը կրէր։ Երբ սրահ կը մտնէր, ինքնուրոյն տարազով երկու փոքր աղջիկներ, Ն. Վսեմութեան նուիրեցին չքեղ ծաղկեփունջ մը։ Թէվֆիգ փաշա բաժակաճառ մը արտասանեց, ուր ի վեր հանեց Ֆրանսայի գրաւած փայլուն դիրքը քաղաքակրթութեան մէջ և ուրախութիւն յայտնեց օսմ. ճիւղին յաջողութեանը համար։ «Այս հանդէսը, ըսաւ փաշան, մեր ունոյն ժամանակ աշխատութեան յարգանք մը և ցոյց մըն է բարւոք յարաբերութեանց երկու երկիրներուն, Թուրքիոյ և Ֆրանսայի, որոնք բարեկամ են չորս հինգ դարերէ ի վեր և միշտ կը մնան։ Թուրքիոյ ճիւղին բացումը կատարուեցաւ կիրակի օր կէս օրէն ետք, նախագահութեամբ Թէվֆիգ փաշայի, որ ղրկուած էր Բա-

բիզի դեսպան Սիւնիր փաշայի կողմէ։ Բացման արարողութիւնէն ետք, մասնաճիւղին քօմիսէրի օգնական Ցակոբ էֆ. Շէրպէթճեան, ներկաները, որոնց մէջ բազմաթիւ օրագրողներ կային, առաջնորդեց և ամէն կողմերը պտտցուց մասնաճիւղին։ Կարգալ ցոյց տուաւ վեհ. Սուլթանին բարձր հովանիին տակ գտնուող Համիտիյէ Մանկանց հիւանդանոցին լուսանկարները, Խարբերդի մէջ ձեռքի աշխատութեամբ պատրաստած հիւսուածները, Պոլսոյ զմայլելի սեղանագործութիւնները, Տրապզոնցի Թոզ տեղական տարազ մը, Դամասկոսի, Թոքատի և Կէլիպոլուի ձեռագործ հիւսուածեղէնները, Համի Պէքիրի չաքարեղէններ, և վերջապէս գորգեր, որոնք ամենակարեւոր մասը կը կազմէին ցուցադրութեան։ Ասոնց մէջ կային որ 3000 և 8000, նոյն իսկ 15,000 ֆրանք կ'արժէին։ Գորգ ցուցադրողները 22 հոգի էին, իսկ սեղնագործութիւններ և ժանեակ ցուցադրողները 23։ Ցակոբ էֆ. Շէրպէթճեան ցուցանդէսին վրայ պիտի աւելցնէ նաեւ արեւելեան արուեստի ուրիշ արտադրութիւններ, զորս տուած է Տրապզոնէն։ Ամբողջ գիւղերը բաց մնաց չէնքը և բազմաթիւ հետաքրքիրներ այցելելով հիացան արեւելեան այս ճոխութեան վրայ։

ԿԱՑՍ. Բիշնակեան վարժարանին չրջանաւարտ կարգին sofporայի քննութիւնները աւարտեցան և 35 հոգի կ'ստանան վկայական։ Պաշտօնական վկայոյց մը կը ծանուցանէ թէ վարժարանին փակման առթիւ, մինչեւ առաջիկայ սեպտեմբեր, վարժարանին հիւանդանոցն ալ պիտի գոցուի և հոն այժմ գտնուող 8 հիւանդները պիտի զրկուին Պանդուխտներու հիւանդանոցը։ Վերջին երեք ամսուան մէջոցին վարժարանին մէջ 2056 հիւանդ դարմանուած են։

ԱՐՁԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԱՒԵՂԷՆՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔՈՒՄԻՄԸ.— Աւստրեւմանառկառավարութիւնը արգիլած ըլլալով սերպիական արջառի և հաւեղէններու մուտքը, Թուրքիայէն և Պուլկարիայէն հոն զրկուած արջառին և հաւեղէններուն պէտք է ընկերանայ մեկնատեղոյ վկայագիր մը։ Այս միջոցը ձեռք առնուեցաւ որպէսզի Սերպիա Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ճամբով ներածում չընէ դէպի Աւստրիա և Մաճառստան։

ԲԱՂԱՔԻՆ ԲԱՐԵԶԱՐԴՈՒԹԻՒՆԸ.—Բաղաքապետ Բէյշիտ փաշա որ մեծ հոգածութիւն ցոյց կուտայ քաղաքին բարեզարդութեան և թաղապետական գործերուն կանոնաւորութեան, երկու կարգադրութիւններ ալ ըրաւ, Բերայի կողմի փողոցներուն մասին։ Քարանֆիլ փողոցը միացնել տուաւ Շանսուվար փողոցին, չէնքի մը բակէն անցք բանալ տալով։ Այս նոր ճամբան որ այժմ կը յարդարուի, մեծապէս պիտի դիւրացնէ Բերայի և Դալաթիոյ միջեւ երթեւեկութիւնը։ Միւս կարգադրութիւնը ասիի կարեւոր է։ Դալաթիա, Օսմ. Պանքային անդին, Քօօբէրաթիվ վաճառատան դէմ, չէնք մը կար անկիւնը, որ ճամբան կը գոցէր, ուր թրամուէյի և կառքի արկածներ տեղի կունենային յաճախ։ Այս չէնքն է որ սկսած են փլցնել այժմ։ Մօճիդիէոն կ'ըսէ թէ փակաբելի էր որ այս բաղդին արժանաւոր նաեւ Դալաթիա, Հաբրաճի փողոցի անկիւնը, Բալաֆեան խանի դուրս ցցուած մասը, որ նոյն անպատեհութիւնները կը ներկայացնէ։ Թրամուէյի Ընկերութիւնը արդէն իր յանձնառութեան տեսրին մէջ ընդունած էր այդ չէնքը փլցնել, բայց ցարդ չէ կատարած այդ գործը։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ դեսպանատան խորհրդական Ասպետ Տի Մարթինօ երէկ արձակուրդով Նարոլի մեկնեցաւ։

ՑՈՑՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.—Ֆէների Պատրիարքարանին Սինօդը առջի օր զբաղեցաւ Տրապզոնի հանգուցեալ մետրապոլիտին տեղ նոր մը ընտրելու գործով։ Երեք ընտրելի կային, Պէլլասի և Բոլոնիոյ Սինոդական մետրապոլիտները և Պատր. փոխանորդ Տ. Կալինիքոս։ Երկար վիճաբանութենէ մը ետք, որու մէջոցին Պատրիարքը ընդդիմացաւ Պէլլասի մետրապոլիտ Տ. Քոնֆանթինէսի ընտրութեան, Սինօդը յետաձգեց իր որոշումը։

** Սերպիոյ մետրապոլիտը նամակ մը գրելով կը խնդրէ Պատրիարքարանին աջակցութիւնը, կարգ մը առաջնորդական խնդիրներու կարգադրութեան համար։

** Վառնայի մետրապոլիտը գրեց Պատրիարքարան թէ Զարմարիքա գիւղն եկեղեցին կողոպտուեցաւ գողերէ, որոնք ձերբակալուեցան սակայն։

ՍԲՀԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.—Պոլսոյ Արհեստից վարժարանը այս տարի ունի 22 չրջանաւարտ, որոնց 19 Թուրք, 2ը Յոյն և մէկը Հրեայ։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Բարիզէն կը հեռագրեն թէ Տէօյչէ պանք և Վիներ պանք Ֆէրայն մօտերս Պերլինի և Վիեննայի սակարաններուն մէջ պիտի մտցնեն Անատոլուի երկաթուղիին բաժնեթուղթերը։

ՄՍԽՈՒՍԻԷԻ հաղորդումն Լմնատէն գնուած երկու շոգենաւերը Պիգմը Ալեմ և Թիրի Միւժկեան առջի օր Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեցին։ Մէկը առուտուն և միւսն ալ իրիկունը։ Շոգենաւերը խարսխեցին Օրթագիւղի առջեւ։ Ծովային սպայակոյտին նախագահ առաջին Ֆէրիզ Մէհմէտ Փաշա կատարեց շոգենաւերուն ընդունելութիւնը։ Ծովային նախարարութեան լուսանկարիչ գնդապետ Ալի Սամի պէյ շոգենաւերուն ներքին և արտաքին մասերուն լուսանկարները առաւ։ Պիգմը Ալեմ ունի 400 ոտք երկայնութիւն, 42 ոտք լայնութիւն, 21 ոտք խորութիւն, 4045 թոնս տարողութիւն և ժամը 17 մղոն արագութիւն։ Թիրի Միւժկեան ունի 390 ոտք երկայնութիւն 46 լայնութիւն, 21 խորութիւն, 4500 թոնս տարողութիւն և ժամը 18 մղոն արագութիւն։ Առաջինը չորս կայմ ունի և երկրորդն ալ երկու։ Առաջինին հրամատար կարգուեցաւ դեր-գնդապետ Ալի Հիլմի պէյ և երկրորդին ալ հաղարապետ Թահիր պէյ։

Բ. ԴՈՒՌԸ, Պետական Խորհուրդին որոշմամբ, ծանոյց Եվմոական նախարարութեան թէ Պոլսոյ Ապահովութեան Մնտուկին իբրեւ աւանդ թողուած կալուած մը, պարտքը վճարուած չըլլալուն համար եթէ ծախուի, գիրուած կալուածական տուրքերը պէտք է գանձել ամուրդի արժէքին վրայէն։

ՊԱՅՍՈՑ ԶԲՕՍԱՏԵՂԻՆԵՐԸ.— Այս տարի, ամրան եղանակին, Եւրոպայի ամէն կողմէն անօրինակ մեկնում մը կայ դէպի Իտալիոյ զանազան կողմերը։ Բroosnu այս առթիւ կ'ըսէ թէ արդեօք հոս չկա՞ն այնչափ նախաձեռնարկ մարդիկ որ կարենան օտար զբօսասէրները քաշել դէպի Վոստորի և կղզիներու հիանալի արուարձանները, հոստեղուանքը հաստատելով չէնքեր, ուր կարելի ըլլայ Եւրոպական օգտվոսութեան վայրերուն մէջ եղած դիւրութիւնները և ածանութիւնը ընծայել։ Այս մասը կարելի է շահագործել Վոստորի ա՛մենափ գեղատեսիլ տեղերը։ Իշխանայ կղզիներն ալ ոչ նուազ զմայլելի դիրքեր կ'ընծայեն։ Մեծ-Կղզիին մէջ միայն ծ[illegible]ղերքը կայ զբօսավայր։ Չէ՞ կարելի արդեօք յարմար չէնքեր դառուցանել Այ-Նիքօլայի, Խրիսթոսի, Այ-Եորկիի, Տեռաքէլայի մէջ և ուրիշ տեղեր, ուր այժմ խեղճ տաղաւարներ կան և ամենախեղճ ու սովորական ըմպելիի մը համար քսակդ կը պարպեն։ Հոս ալ ինչո՞ւ չունենանք մարդիկ որ զբաղին այն կարգի գեղեցիկ ձեռնարկներով հաստատելու գիւղացուցութեան գեղեցիկ չէնքեր, ինչպէս կան Իտալիոյ մէջ և այլուր։

ՁԵՂՈՒՄՈՒՆԵՐ.—Մաքսատան «Այ-նիէ»ի ճիւղէն 12,000 ոսկիի դումարի մը իւրացուցման համար ամբաստանուած նախորդ Տնօրէն Ռիֆաթ էֆ.ի վճռաւորման նախորդ պաշտօնեաներուն նկատմամբ Պետական Խորհուրդին հարցաքննիչ դատաւորներուն կողմէ կատարուող քննութիւնները աւարտելու վրայ են։ Միեւնոյն ատեն նոյն ճիւղին հաշիւներուն համար տեղի ունեցող քննութիւնն ալ պիտի աւարտի և արդիւնքը պիտի հաղորդուի ձեռնհաս դատարանին։

** Պետական Խորհուրդին հարցաքննիչ դատաւորին յանձնուեցաւ Հայֆայի գաւառակին երկրագործական պանքայի հաշուակալութեան նախորդ քարտուղար Զիյա էֆ.ի և անոր երաշխաւորին՝ պանքայի նոյն ճիւղին նախորդ նախագահ Հաճի Էսատ էֆ.ի վերաբերեալ տեղեկագիրները։ Զիյա էֆ. ամբաստանուած է՝ երկու հազար ոսկի իւրացուցած ըլլալուն համար։

ԴԵՂԻ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ Պոլսոյ գեղի մթերանոցներուն մէջ կարգ մը գեղեր երկար ատեն մնալով հաւանական է որ աւրուին, ծանոյց դեղարանի քննիչներուն ստէպ այցելել այդ մթերանոցները, որպէս զի չափէն աւելի գեղեր պահուելով չաւրուին։

ՄԱՆՈՒԿԻՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ.— Իգսաւ դատարակութեան նուիրուած յօդուածի մը մէջ կ'ըսէ թէ ժամանակն է մանուկները կաղմելու այն եղանակով որ անոնք ստանան բարոյական մեծ ուժ մը, աշխատութեան սէր, անհրաժեշտ կորովը և բաղձացուած նախաձեռնարկ ոգին։ Այսպէսով է որ Ամերիկացի միլիոնատէրեր, սկիզբները աղքատ, կրցած են դիւել իրենց հրաշակայական հարստութիւնները, առանց մեծ դաստիարակութիւն մը ստացած ըլլալու։ Տղայ մը երբ մեծնայ, պէտք չէ անոր հետ վարուիլ մանուկի մը հետ վարուածի պէս։ Ինամակալութիւնը ասոր վրայ աւելորդ է այլեւս, որովհետեւ այլապէս տղայ պիտի մնայ ան իր բոլոր կեանքին մէջ։ Ընտանիքներու մէջ տղաքը մարդու տեղ դնելու են, որպէս զի անոնք զօրաւոր նկարագիր ունենան։ Երկիրը ընդարձակ է, հարուստ և ամէն ինչ առատ է հոն։ Ինչ որ իրեն պէտք է աշխատութիւնն է միայն և ամէն մարդ պէտք է աշխատի իր երկրին առաջդիմութեան։ Դրպրոցներուն դալով, Իգսաւ կողմնակից չէ ֆրանսական ծրագիրներուն, զորս պէտք չէ իբր տիպարներ ընդունիլ, որովհետեւ ֆրանսացիք իսկ գոհ չեն իրենց ուսուցման և դաստիարակութեան մէթոտներէն։

ՎԱՌԵԼԱՓԱՏ.—Ինչպէս յայտնի է, տուներու և խանութներու պէտք եղած վառելափայտերը չատ անգամ չկրնան գնուիլ և տուներու ու խանութներու առջեւ կը կարուին, ինչ որ կարգը անտեղութեանց պատճառ կ'ըլլայ։ Ուստի Բաղաքապետութիւնը գրեց թաղապետական բոլոր չրջանակներուն՝ թէ տուներու և խանութներու դուռներուն առջեւ պէտք չէ փայտ կարել տալ, այլ բակերու և պարտէզներու մէջ։ իսկ յարմար բակ ու պարտէզ չունեցողները պէտք է փայտը կարուած վիճակի մէջ գնեն։ Միւս կողմէ փայտ ծախողներն ալ պէտք է վառելափայտերը մասամբ կարուած վիճակի մէջ պատրաստ ունենան։ Այս որոշումները պարտաւորիչ կերպով պիտի գործադրուին։

ՄԱՀ.— Սպարապետ Դրան առողջապահական ճիւղին նախագահ Ֆէրիզ Սալիհ փաշա որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, առջի գիշեր մեռաւ Մաքրիգիւղի իր բնակարանին մէջ։ Ցաւակցութիւնը, որուն ծանրքը կայ։ մանաւոր Արկղէն Ցորհուած էր, կատարուելով մարմինը Էյուպ տարուեցաւ և տեղւոյն գերեզմանատունը ամփոփուեցաւ։ Հանգուցեալը 108 տարու էր։

** Պիթլիսի նախորդ տէֆթէրտար Բաղրպ պէյ, որ հիւանդ էր, մեռաւ։ Ցաւակցութիւնը կատարուելով մարմինը Հայտար Փաշայի գերեզմանատունը ամփոփուեցաւ։

ԲԼԱԹԻ ԿՂԶԻԻՆ ՄԷՋ.— Բերայի գերման «Անգիլուկ-Ցէրայի» ակումբին անդամները և կիները կիրակի օր պտոյտ մը կատարեցին դէպի Իշխանաց Բլաթի կղզին, որ Գրնալբէ և Գուրկաղէ անգէն կը գտնուի։ Զբօսասէրները այցելեցին աւերակներուն տեղը այն ապարանքին զոր շինած էր 1857ի Պոլսոյ բրիտանական դեսպան Լորտ Պուլվէր, ինչպէս նաեւ աւերակներուն վանքին որ բիւզանդական ժամանակներուն շինուած է և որ հնորհաւորի եղած եկեղեցական աստիճանաւորներու բնակավայրն էր։ Այցելուները, թիւով 130, ճաշէնին այս աւերակներուն մօտ ծառերու չուքին տակ և յետոյ մեկնեցան Բէնտիքի բացերը գտնուած Մալրի աւանն կղզեակը, ուր եւս զբօսնելէ ետք, դարձան։

ԱՆՑԱՌԻՆԵՐՈՒ, Հանքերու և Երկրագործութեան նախարարութեան երկրագործական մասնագէտներու Խորհուրդին երկրորդ ճիւղին քննիչ Սուբէնեան Վահան էֆ.ի պաշտօն յանձնուեցաւ կատարել քննութիւնները Գոլզլ Թոփրաքի պատուաստի գործնական վարժարանին ուսանողներուն։

ՁԻՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔՄԱՆ ՏՈՒՐԲԸ.— Բանի մը տարիէ ի վեր Թուրքիայէն արտածուած ձիերուն համար, Նոական ոսկի տուրք մը կ'առնուէր, որպէս զի այսպէս գոյացած գումարով յովատակներ գնուին, ձիու սերմի աղնուացման համար։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը խնդրեց Մաքսային վերատեսչութենէն զրկել այս կերպով գանձուած գումարը։ Ասկէց ետք արտածուած ձիերէն 10 ոսկի տուրք մը պիտի առնուի փոխանակ 3ի։

ՔԻԼՏԻ ԼԻՈՆԷԻ բոլոր ճիւղերը գոց են այս չաբաթ օր, Ֆրանսական Ազգ. Տօնին առթիւ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԵԾ ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Սելանիկի մէջ ապակիի մեծ վաճառական Սալոմոն Կէտալիա Ֆրանսէս իր վաճառումները դադրեցուց։ Պարտքն է 13 հազար ոսկի, զանազան հրապարակներու վրայ։ Պահանջատէրերուն մէջ կան նաեւ պանքաներ։ Կ'ըսուի թէ Օրիանթ Պանքը որ 4700 ոսկի առնելիք ունի։ չատոնց ապահոված էր իր պահանջը, նօտարութեան միջոցաւ։ Մնանկ վաճառատան գոյքն է 5000, բայց ի այն գրաւներէն զորս՝ մնանկին հայրը ուղղակի իր ստորագրութեամբ դրած է զանազաններու քով, իր անձնական հաշուոյն։ Սելանիկի թերթերը կ'ըսեն թէ այս մնանկութիւնը խոր տպաւորութիւն գործեց տեղւոյն հրապարակին վրայ, ուր բաւական տարիներէ ի վեր այսպիսի մնանկութիւն մը տեղի չէր ունեցած։ Դատական իշխանութիւնք քննութեան ձեռնարկեցին։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.—Պոլսոյ վըճռաբեկ ատեանը վաւերացուց Մանասթիրի վերաքննիչ ատեանին այն վճիռը որով երեք տարի թիապարտութեան կը դատապարտուէր պուլկար յեղափոխական ընկերութեան անդամներէն Տէպրեցի Խանճի Նէօ Թանէ։

** Պոլսոյ Եղեռնագատ ատեանը առջի օր դատեց Ալիքսան և Աւետիս անուն անձերը որոնք ամբաստանուած էին թէ Պանարմայի բնակիչներէն ոմանց սպառնական նամակ ղրկելով դրամ պահանջած էին։ Իրենց արարքը հաստատուեցաւ որով երկուքն ալ դատապարտուեցան 4ական տարի թիապարտութեան։

ՁԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՑ.—Օրտուի նահիյէ և նախագատ ատեանին նախկին նախագահ Մուսթաֆա Նուրի էֆէնտի, անդամ Սթէֆան էֆ.ի հետ ընկերովի իրենց պաշտօնին մէջ զեղծած ըլլալով, դատապարտի ենթարկուեցան։

ՓԱԽՍԱԿԱՆ ԿԵՂԾԱՐԱՐ.—Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին Ընդհ. դատախազութիւնը ձերբակալման հրամանագիր մը հրատարակեց Ղալաթիա Եաղրը փողոց, 36 թիւ տունը բնակող Նիքօլա Էլէֆթէրիսի դէմ, որ չէ ձերբակալուած։ Նիքօլա ամբաստանուած է թէ կեղծ չէքեր շինելով և նոյնիսկ այդ չէքերուն վրայ կնիքներու վարչութեան կնիքն ալ կեղծելով, պանքաներէն դրամ չորթած է։ Իրեն մեղադրիչներն են Մանոլ, Սթիրօ և Եուաքիմ որոնք ձերբակալուած են և պիտի դատուին։

ԽՍՂԻ ԵԿԱԾ ՔԱՀԱՆԱՑ ՄԸ.— Սելանիկի թերթերը հետեւեալը կը պատմեն։— Վիճակահանութեան թուղթեր ծախող լումայափոխները, սերպական վիճակահանութեան թուղթ մը ծախած էին Ցոյն քահանայի մը։ Վերջին թիւաժին ատեն, այս թուղթը կը չահէր 20,000 ֆրանքի սիրուն պարգեւը։ Լումայափոխները երբ տեղեկացան քահանային վիճակած բաղդը, ելան գացին դուռն զայն գիշերանց, և յաջողեցան սուտերով ու խաբեբայութիւններով անկէց առնել տումը 15,000 ֆրանքի փոխարէն։ Հետեւեալ առաւուն, քահանան, տեղեկութիւններ քաղած ըլլալով, ուշադրութեան գնաց խարդախութեան, բայց բան մը չէր կրնար ընել։ Դարձեալ քահանան բաղդ ունի եղեր որ ամէնքը մէկ չէ գայեր իր չանած պարգեւին։

ՃՃԻԻ ՄԸ ՄԱՀԱՑՈՒ ԿՏՈՒԲԸ.— Իզմիրի մէջ վերջերս չատ սարօրինակ մահուան մը զոհ գնաց տեղւոյն ծանօթ Ցոյն մէկ վարժուհին։ Բանի մը ծանօթներու հետ երբ հանրային պարտէզին մէջ նստած էր այս վարժուհին, յանկարծ զդաց թէ ճճի մը կը խածնէ իր ծոծրակը։ Ցանկարծ սաստիկ ցաւ մը բռնուեցաւ։ Բանի մը վայրկեանէն իր լեզուն տարօրինակ կերպով երկարեցաւ և բերանէն դուրս ելաւ։ Խեղճը տեսակ մը թմրութեան մէջ ինկաւ և հիւանդանոց փոխադրուեցաւ, ուր երկար տառապանքներէ ետք մեռաւ։ Կը կարծուի թէ վարժուհին խայթող ճճին թունաւոր սարդ մըն էր։

ՊԱՏՈՒԱՒՈՆԴԻՐ ԿԻՆ ՄԸ.— Փաշա Պաղչէի շրջակայ Թէբէքէօյի մէջ հիւղակ մը բնակող Հապիպէ անուն կին մը վերջերս Սկիւտար բնակող և Ֆիրուսս անուն երեսուն տարեկան կնոջ մը խոստացաւ զինքը իբրեւ ապասուհի տուն մը մտցնել Փաշա պաղչէի մէջ։ Անցեալ օր Հապիպէ ու Ֆիրուսս Սկիւտարէն շոգենաւ նստան և Գանլըճայի նուամատոյցը ելան։ Ֆիրուսս հարցուց թէ ինչո՞ւ Փաշա Պաղչէ չեն եկած։ Հապիպէ պատասխանեց թէ երթալիք տեղերնին լերան վրայ ըլլալով, ատկէ աւելի դիւրին ու շուտ կրնային երթալ։ Երկուքը միասին սկսան յառաջանալ լերան ճամբէն։ երբ Կաղխանէի վերի կողմը հասան, երեք հոգի այդ կիներուն դէմ ելան և վրանին յարձակեցան։ Ֆիրուսս խնդրեց Հապիպէն որ զինքը պաշտպանէ, սակայն Հապիպէ պաղ արիւնով պատասխանեց թէ արդէն այդ նպատակով զինքը հոն տարած էր։ Մարդերէն մէկը դաշոյնը քաշելով սպառնալիք ըրաւ Ֆիրուսի որ իրողութիւնը չուտով ըսելու։ աչքը չորս կողմ դարձուց և, պատիւը փրկելու համար, ինքզինքը վար նետեց դէպ ի ծովը իջնող գահավէժէ մը։ Զարգադրծները, թէև կնոջը այդ ընթացքէն չուարած, բայց սկսան զայն հալածել։ Ֆիրուսս, երբեմն վազելով և երբեմն գլորելով, Զուպքը իջաւ։ հոն ոստիկան մը գտնելով իրողութիւնը պատմեց։ Վերջապէս Հապիպէ և երեք մարդերը՝ Բաղաղ Ալի, Հասան ու Ալի ձերբակալուելով Պէյքոզ զրկուեցան։ Հոն հարցաքննութիւն կատարուելով ամէնքն ալ խոստովանեցան իրենց արարքը։ Հապիպէ ու Բաղաղ Ալի արդէն այդ կարգի վատ արարքներու հեղինակ վաղեմի չարագործներ են։

ԴՈՂԵՐ մտան առջի գիշեր, Կէտիկ Փաշա Սթամբոյլի տունը և կարգ մը արժէքաւոր իրեղէններ տարին։

ԱՑՐԱՆ ՄԱՆՈՒԿԸ.—Պոլիս, Մէվլէվի-Բաբուի կողմը Քաղաքապետական պաշտօնեայ քանթարճը Նադուզ աղայի 4 տարու տղան, երբ լուցկիով կը խաղար, յանկարծ կրակ առաւ և հագուստները բռնկեցան։ Տղան սկսաւ այրիլ և պոռալ։ Թէև ծնողքը հասան, բայց չատ ուշ էր, պզտիկը արդէն ածխացած էր։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌՕԺԵՍՏՎԷՆՍԻԻ ԱՋԱՏ ԿԱՐՁԱԿՈՒԹ

ԲԵՌԵՐԱԳՈՒՐԿ 10 Յուլիս.—Քրոնշթատի մէջ գտնուած Նաւային Պաշտպանական Ատեանը վերջացուց դատը ծովակալ Ռօժեստվենսքիի և այնքան սպաներուն, որոնք ամբաստանուած էին թէ Զուշիմայի նաւամարտին ատեն կանխամտածութեամբ ճաքոնցիներուն յանձնած են Պեհտուլի թերթիրանաքը, որուն մէջ էր ծովակալ Ռօժեստվենսքին, վիրաւոր։ Նկատելով որ ծովակալ Ռօժեստվենսքի ուշակորոյս վիճակի մէջ կը գտնուէր, ատեանը զինքը անպարտ արձակեց ուրիշ հինգ սպաներու հետ, որոնց մասին չկրցաւ հաստատուիլ եղած ամբաստանութիւնը։ Իսկ մահուան դատապարտուեցան չորս սպաներ, որոնք դիտմամբ ճաքոնցիներու յանձնած էին նաւը։ Ատեանը պիտի թնդրէ սակայն որ մահուան վճիռը չգործադրուի, և գործը յանձնուց կայսեր բարեգթութեան։ Ռուս Մամուլը գոհութեամբ ողջունեց ծովակալ Ռօժեստվենսքիի անպարտ արձակումը։

ԲԱՐԻԶ.— Երեսփ. ժողովը, այսօր, ձեռք առաւ ընդհանուր ներման ծրագրին վիճաբանութիւնը։

— Վճռաբեկ ատեանը, այսօր իր վճիռը պիտի արձակէ Տրէյֆիւսի գործին համար։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Աւստրիոյ–Հունգարիոյ և Սերպիոյ միջև եղած մաքսային վէճին հետեւանքով, Պուլկարիա և Սերպիա կը քննեն՝ Սերպիոյ առեւտրական արտածումները Սև ծովի ճամբով կատարելու կարելիութիւնը

ՍՈՖԻԱ.— Այս տեղի սերպիական ընդհանուր հիւպատոս Մ. Սիմիչ. այսօր, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պուլկարիոյ նախարարապետին հետ։ Ստոյգ աղբիւրէ կը հաւատան թէ տեսակցութեան մէջ, որ երկու ժամ տեւած է, Մ. Սիմիչ ձեռնարկներ ըրեր է, որպէս զի Պուլկարիա այժմ տայ Սերպիոյ՝ Աւստրիոյ հետ ունեցած մաքսային վէճին մէջ, Ցունվար ամիսէն աւելի ազդու կերպով, այն պահուն երբ մաքսային առաջին վէճը ծագեցաւ Սերպիոյ և Աւստրիա–Հունգարիոյ միջև։ Պաշտօնական չրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ Պուլկարիոյ կողմէ տրուելիք դիւրութիւնները այս անգամ ալ միայն երկաթուղիի սակայոյցերու զեղչերուն մէջ պիտի սահմանափակուին։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ նոր նախարարութիւնը գումարում մը ունեցաւ և որոշեց քաղաքական խնդիրներէ աւելի միայն զբաղիլ տէրութեանց հետ կնքուած առեւտրական դաշնադրութեանց ուսումնասիրութեամբը։

— Սպանիոյ պանքային դերկառավարիչ Մ. Մօրալէս երբեւ հաստատեցին առաջարկուեցաւ Մարոքի պանքային համար,

ԲԱՐԻԶ.— Բարիզ–Պրիւսէլի ճեպընթաց կառախումբը դիպուածով դիծէն ելաւ. մէկ քանի հոգի վիրաւորուեցան, բայց մեռեալ չկայ։

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՔՆՆՈՒԹԵԱՆՑ ԿԱՐԳԱՑՈՒՑԸ

29 ՅՈՒՆԻՍ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ.— Յունարէն. Դերմաներէն* (Ա).—Անգղիերէն և Դերմաներէն* (Բ)։

ՊՕՄ ՏԸ ՖԻԿ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՍԱԿՍԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՖՈՆՍՈՒԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ Օ.Ո.		104.04½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	104.03½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	104.06
» էն վար գինը	»	104.01

ՐՈՒՄԷԼԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Ֆր.	145.12½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	145.62½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	145.62½
» էն վար գինը	»	145.12½

Շիրքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	36.50
Միխալիի Պանքա		6.50
Սելանիկի «	Ֆր.	175.—
Քոմէրսիալ	Ա. Ո.	10.—
Քարասու Բրէվիլէժիէ	Ֆր.	168.50
» Օրտինէռ	»	156.50
Իզմիրի քարափ	»	595.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4.37
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	8.80
» պարտաթուղթ	Ֆր.	486.—
Տէրքոսի Ջուրի ընկ.	»	295.75
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	18.32
Քարափ Կ. Պոլսոյ	Ֆր.	460.
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբս. 1886		320.75
» » » 1903		266.50
Թրանսվալ		46.—

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	Ֆր.	265.50
Պանք Նաս. Կրէս.	»	433.—
» « » Նոր Օ.Ո.		4.07
Լաւրիոմ	Ֆր.	62.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղ.էն	ղ.	փր.
Ֆրանսական ոսկի		87.09
Անգլիական ոսկի		109.28
Բօլ		90.20
Մէճիտիյէ արծաթ		107.22
Բուպլի թղթադրամ		8.68
Քրիմիա		50.

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	109.20
Բարիզի » »	Ֆր.	22.97½
Վիէննայի » »	քուրօն	21.97
Պերլինի » »	մարք	18.70

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

11 Յուլիս 1906

Ֆրանսական Ռանթ 3 %		96.87
Օսմ. միաց. գոնս. 4 % բաց.		96.22
» » » դոց.		96.12
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	146.50
Բէյրութի պարտաթուղթ	»	440.—
Օսմանեան մարք	»	496.—
Օսմանեան Պանքա	»	650.—
Քրէտի Լիոնէ	»	1147.—
Բարիզի Պանքա	»	1528.—
Աւստրիական Ռանթ	4%	—.—
Իտալական »	5 %	102.40
Ռուսական »	4½ 1901	76.60
Սպանիակ. արտ. փոխ.	4%	95.75
Պալիա Քարա Այտըն	Ֆր.	609.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

11 Յուլիս 1906

Անգլիական Ռանթ		87.87
Օսմ. Միաց. Գոնս. բաց.	Գ.կ.	95.12
» » » դոց.	»	95.25
Օսմ. Պանքա		16 —
Պուլկարական 1892		102.50
Ռուսական 4 % 1898—89		77.—
Ցունական Ռանթ		40.75
Զարթրքի		1.87
Թրանսվալ		1.75
Ռանտմէն		5 75
Շարոնական 4 %		90 63

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

11 Յուլիս 1906

Գերմանական 3 %		88.10
Օսմ. Միաց Գոնս.		95.60
Օսմ. փոխառութիւն 1903		88.75
Բումէլիի երկաթուղի		147.25
Ռուսական 4 % 1902		75.08
Անատոլ. Երկ. Պարտ. Ա.		—.—
« » » Բ.		—.—
» » Բաժնեթ. 60 %		103.25

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

11 Յուլիս 1906

Օսմ. Բէյժի		—.—
Բումէլիի Երկաթուղի		164.20
Վիեննական պանք		548.75

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

Զ. Տ. Ա. ՓԱՓԱՋԵԱՆԻ

ԵՐԿՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ

Կը պարունակէ 40000է աւելի բառեր, ոճեր, ասութիւններ եւն. եւն. Գեղեցատուած ծանօթ լեզուագէտներէ։

Սոյն Բառարանը որ կը բաղկանայ 507 էջերէ, պատրաստուած է մեծ խնամքով և գլխաւոր հետեւողութեամբ Websterի հոյակապ բառագիրքին։

Անհրաժեշտ բոլոր անոնց որոնք պէտք ունին նճdարատպեն գործնական բառարանի մը։

Ընտիր պարունակութիւն, ընտիր թուղթ, ընտիր կազմ։

ԳԻՆ ԼԱԹԱԿԱՆ 35 ԴՐԱՀԵԿԱՆ

ՁՈՐԵՐԼԵԶՈՒԵԱՆ ԹՈՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ԳԱԼԻԵՐԷՆ —ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ—ԳԵՐՄԱՆԵՐԷՆ

Կը պարունակէ 3 մասեր.

Մասն Ա. Բառագիտութիւն.

Մասն

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ՕՐԱԳՐԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹՈՆԸ — 73
ԳՐԵՑ ՀԱՐԿՄԱՆԵՑ
ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ ՍԻՍԻՈՆ ԶԱՏՈՒԼԷՊԱՍԵԱՆ

Արտաքոց Կտակ Մը

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ե

ՔԷՆԴԼԲԻՒՐԻ ՄԷՋ

—Ինչպէս, մեղի եղած ընդունելութենէն, կառավարչին ցոյց տուած համակրութենէն և բոլոր զբօսաշրջիկներուն սիրալիր ընթացքէն գոհ չէ՞, հարցուց Օվիտա Ֆօլի։ Վատահ եմ որ այդ բոլոր մարդիկը մեզ համար գրաւիչ պիտիրուն։

—Իսկ՞ղ մարդիկ։

—Ես դուն փափաք չունիս՞ խաղը շահելով քու երախտագիտութիւնդ ասոնց յայտնելու։

—Եւ փափաք ունիմ քանալու, ահա այսչափ, յայտարարեց Լիսի Ուէկ, և հիմա պիտի պառկիմ, խորհուրդ տալով ձեզի որ դուք ալ այնպէս ընէք։

—Գնանա՞ք։ Միթէ կրնա՞մ։

—Լա՛ւ ուրեմն, գիշեր բարի, Օվիտա։

—Գիշեր բարի, միլիոնատիրու ապագայ ժառանգորդ, պատասխանեց Օվիտա Ֆօլի որ ապահովապէս քիչ մը շատ խմած էր շամպանեայէն։ Ցեսոյ կէս մը յօրանջելով աւելցուց։

—Ո՞ւրկի կը փափաքէի որ չուտով լուանար։

Սովորականին պէս լուսցաւ և Օվիտա Ֆօլի արշալոյսէն երկու ժամ ետքը արթնցաւ։ Լիսի Ուէկ չկրցաւ դիմադրել այն սոսկալի կոչերան զոր ընկերուհին կ'ուղղէր իրեն անկողնէն ելնելու և հագուելու, այնպէս որ ժամը 8ին արդէն երկուքն ալ պատրաստ էին պանդոկէն մեկնելու, որպէսզի քաղաքը այցելեն։ Վերջապէս հինգ օր Մամմոթ Բէյլս մնալէ ետքը, մեկնելու ժամանակնին մօտեցաւ։ Ցուսնա 6ին էր որ Մը. Դօրնպրօքի հեռագիրը պիտի գար։ Նոյն իրիկունը, ճաշը տեղի ունեցաւ խանդավառ բաժակաճառերով։ Հուրրաներ արձակուեցան երբ Ճօն Համիլդրն, ընդունուած սովորութեան մը համեմատ, Լիսի Ուէկը գնդապետ և Օվիտա Ֆօլին դեր-զրնդապետ անուանեց։ Եթէ այս նոր սպաներէն մին իր համեստութենէն պատճառաւ, քիչ մը նեղութիւն զգաց այնքան պատիւներէ, միւսը այդ պատիւներն ընդունեց, իբր թէ միշտ կրած էր այդ հանդերձատը։ Եւ իրիկունը, երբ երկուքն ալ իրենց սենեակը քաշուեցան,

—Է՛ ուրեմն, ըսաւ Օվիտա Ֆօլի, զինուորական ողջոյն տալով, ազկ չէ՞, գնդապետ։

—Աւելորդ է, պատասխանեց Լիսի Ուէկ և վախցամ որ վերջը ազկ պիտի չըլլայ։

—Կը հաճի՞ս լռել, սիրելիս, ապա թէ ոչ կը մոռնամ թէ ինձմէ վեր աստիճան ունիս և յարգանքի պակասութեան մէջ կը դտնուիմ։

Ասոր վրայ, համբուրեց ընկերուհին և պառկեցաւ, և երազին մէջ տեսաւ որ զօրավար եղած էր։

Հետեւեալ օրը, ժամը 8ին, պանդոկին բոլոր վարձակալները հեռագրատան առջեւ կը խմբուէին, Շիքակոյէն Մը. Դօրնպրօքի հեռագրին սպասելով։ Դժուար է նկարագրել յուզումը այս համակիր անձերուն որոնք չրջապատած էին երկու բարեկամուհիները։ Բախտն արդեօք ո՞ւր պիտի զրկէր զանոնք։ Սիմերիայի մէկ ծայրը պիտի երթային կամ թէ իրենց մրցակիցներուն վրայ առաջնութիւն պիտի չտէին՞։

Կէս ժամ ետքը, հեռագիր եկաւ Լիսի Ուէկի անուամբ, ի Քէնդրբի, Մամմոթի օթէլ։ Ոտունկ լռութիւն մը տիրեց թէ՝ հեռագրատան մէջ և թէ դուրսը։ Եւ օրքան մեծ եղաւ ապշութիւնը, յուսախաբութիւնը և նոյնիսկ յուսահատութիւնը, երբ Օվիտա Ֆօլի դողդոջուն ձայնով մը կարդաց,

«Երկու եօթնով տասնեւչորս, 52րդ խորշ, այսինքն Սէնդ Լուիս, Միսուրի»։

Ասիկա այն խորշն էր ուր Լիսի Ուէկ երբեակ բռիմ մը վճարելով պիտի սպասէր մինչեւ որ ո՛չ նուազ դժբախտ ուրիշ խաղակից մը գար և աղատէր զինք։

Զ

ՏԽՈՒՐ ՀՈՎԻՏը

Ցուսնա 1ի առաւօտն, Քալիֆորնիական փոքր քաղաքէ մը՝ Սդէքդրնէն մեկնելով կառախում մը սրարշաւ կ'ընթանար հարաւային արեւելեան ուղղութեամբ։

Այս կառախումը, որ վայրաչարժէ մը, վակոնէ մը և բեռնակառք մը կը բաղկանար, ժամանակացոյցէն դուրս բացառիկ կերպով մեկնած էր, երեք ժամ առաջ այն կառախումէն, որ Քալիֆորնիոյ հարաւային մասերէն կ'անցնի։

Այն տեղը, ուրկէ սրարշաւ կ'ընթանար մասնաւոր կառախումը, կարծես առարկայ չէր ըլլար ճամբորդներուն ուշադրութեան, որոնք արտասովոր արագութեամբ մը կը տարուէին։

Եւ նախ՝ ճամբորդ կա՞ր այդ կառախումին մէջ։ Այո՛, անշուշտ, վասն զի երբեմն երբեմն երկու գլուխներ կ'երեւային ագակիին եռանէն, յետոյ խկոյն կ'անհետանային։ Երբեմն ագակին վար կ'ասուէր, և յայն ձեռք մը դուրս երկնելով սիկառին փոչին կը թոթուէր ու նորէն անյայտ կ'ըլլար։ Ո՞վ էին այս անտարբեր ճամբորդները։ Ո՞ւրկէ կուգային և ո՞ւր կ'երթային։ Ամէն պարագայի մէջ խիստ հարուստ անձեր ըլլալու էին, որոնք սոխպողական գործ մը ունէին, քանի որ մասնաւոր կառախումի մը պերճանքը կրնային վայելել, մինչ իրենց տրամադրութեան տակ ունէին Սաութրն Բասիֆիքի կանոնական կառախումները։ Կէս օր միայն պիտի յապաղէին, և ասոր փոխարէն պիտի չկորսնցնէին քանի մը հազար տոլար, զոր չէին ուզած խնայել։

(Շարունակելի)

Ա. Զ. Դ.

Անդլ. և Ֆրանս. գիտցող պաշտօնեայ մը կ'ուզուի իբրև թղթակից ապահովագրական ընկերութեան մը մէջ։ Փափաքելի է որ ապահովագրական գործերու վրայ ծանօթութիւններ ունենայ։ Գրաւոր կերպով դիմել Պոլիս, Տիրսկզ Զատէ խան թիւ 13։ 3—3

ՏԱՐ-ԻԼ-ԱՃԷԶԷ

Պուխար գուվվեթիլի իշեր էպիր չամաբրիանե թեազիմ եթիւմի վե թէ-Ֆեր-ու�աբրլա պէրապեր մեմլեքէթե եկեկանի միլիւսսեսեք

Նեզամա վէ իւթիւ, գօլալը վէեա գօլասը զ

Զամաչրը սոն մօսէլ երգայրը մաքինալար սէրանինտէ քէնտի քէնտինէ երգանքը։ Չամաչրը խարապ իսէն ֆրրչա վէ մէվասոը քիմեէվիյէ աղլա խթիմալ իսիլմէզ։ պիւքմէքսիզին գուվվէի սն էլ մէրքեզիյէ իլէ սզգըմը մաքինալար չամաչրը երթիլմագտան գաթիյէն վէգայէ իսէր։ սըձագ հավալը միւթէատտտ գուրութիմալրգլար չամաչրը եազ գըշ սէրէնէ իտտէսինի թէէմին իսէր։ իլէ վէ էմրազը ձէրսիմէլէրինի խարապ իթիմէքլէ սըհհէթը ուսմուսիյէյտէ խատմ տիր։

Զամաչրիտանէ արապասրյա չամաչրը ախդ ու նագլի թէմամէն մէձմանէն տիր։

Ֆիյսթիար ֆէվգէլատէ էվվէն տիր։

Զիւնքի հէր բարչանը երգանրպ իւթիլէնմէտի 10 բարա տրը։

Պիր գաչ խթիսնասը աշաղրտա կէօսթէրիլմիշ տիր։

Երգանմա վէ իւթիւ գօլասրգ	Դրբ. Բր.
Եաթագ չարչաքը	20
Կէձէլիք էնթարի	20
Զօրապ (չիֆթ)	10
Դարեօլա էթէկլիկի (1)	1.
Սուֆրա էօրթիւսի	1.
Եաթագ »	1.
Սիւսլի իչ ֆիսթանը	1.

(1) գօլա խթէնիլտիքտէ 60 բարա զամմ խիլիր։ գասրն չամաչրը իչիւն հաֆիֆ գօլա 20 բարա

Երգամա վէ իւթիւ գօլալը	Դրբ. Բր.
Եագա	10
Փոլըզ (չիֆթ)	20
Կէօյիւսլիք մա եագա	30
Ֆրէնկ կէօմիկի	1.
Թիւ բէրտէ (բարչա)	2.
Պէյազ եէյէկ	2.
Երքէք վէ գասրն էլպիսէսի թագմ	10.

Զամաչրը զամ օլառղը թագտիրտէ սէրհալ թէէսիյէ խիլիր։

Մէքիսթիպ, օթէլ վէ լօգանթա վէ սարը մանալէր իչիւն միւտիրիյէթլէ պարչա մանգավէլէ եարբլեր։

Շիքակոյէթ վուգաբինտէ Տարիւլաձէնէ միւտիրիյէթինտէ միւրաճաաթ իսիլմէլի տիր։

Տարիւլաճէղէտէ չամաչրիանէսի չիւպէլերի, Պէյօղլունտա Սաղըզ Աղաճընտա 15 նում. տա, Իսկիւսարտա Արարտա մէյտանընտա Նէյլս Ճամիսի ճատէսինտէ Բարազ օղլու Տիդրանը իսիլխանեի ուսուսի նամընտաքի տիւքիանը։ 2—6

"ՕՄԷԿԱ" 5 սէնէ իչիւն թէճհիզատ օլունմուշ այարլը սատիլար, գասրն վէ էրքէք իչիւն էնվաի չէչիտ։
Եէկնանէ տէբօ-զիթօսը Տէբսա՝ սատէթտէ
ՕՐՕՉՏԻ-ՊԱՔ
6—50

Բոլորովին սթալ է եթէ մարդիկ իրենց փտած կամ կոտրած ակռաները քաշել կուտան։

ԹՈՂ ԴԻՄԵՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ

որ արհեստական ակռաներ կը հատատէ ոսկի կը լեցնէ եւ ոսկի գուռոն կ'անցընէ

Այցելութիւններ կ'ընդունի ամէն օր առտուն կանուխ, Սկիւտար, Իճատիյէ իր բնակարանը և ժամը 4—11 Պոլիս, Պանչէ Գաբու, Պէյ-Պիր-Զէչիտ վաճառատան դիմաց։ 4—50

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

Բրուեսագիտական գրասենեակ Սպահովագր. տեղեկատուութեանց
(Bureau Technique de Renseignements d'assurances)
Սթամպոլ, Սուլթան համամ, Բասաճ Գաբրճոր Օղլու, թիւ 33

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿ ՄԸ

Իր տեսակին մէջ առաջին անգամ ըլլալով գոյութիւն ունեցող այս գրասենեակը՝ ապահովագրական իրաւարձութեանց հմուտ փաստաբաններու և փորձառու ապահովագրիչներու վարչութենէն ներքեւ կազմուած ըլլալով՝ կը ստանձնէ ապահովագրական գործառնութիւններ առանց բացառութեան և կը տեղեկացնէ հասարակութեան ապահովագրութեանց հետ առնչութիւն ունեցող զանազան խնդիրները և ցոյց կուտայ յարմարագոյն ընթացքները։

Հետեւաբար կը յորդորենք այն ամէն անձերը որոնք ապահովագրական ոեւէ գործառնութիւն մը ունին կատարելիք՝ այլուր դիմելէ առաջ օգտուիլ մեր նոր ձեռնարկին առաւելութիւններէն և մեր խնամքին յանձնեն իրենց գործերը։ Իսկ անոնք որ միջնորդներու (courtiers) ձեռքով կնքած են և կամ կը փափաքին կնքել իրենց ապահովագրութիւնները, կրնան այն միջնորդներուն միջոցաւ մեզ դիմել, որովհետեւ այս վերջինները կրնան պատասխանատու ըլլալ ամէն կերպով, բայց ագիտանալով եթէ ո՛չ միայն՝ գրեթէ միայն ապահովագրութեանց գիտական հանգամանքները (La technique de l'assurance), կրնան առաջարկել այն տեսակ պայմաններ՝ որոնք ապահովագրիչին միջոցներուն և դիրքին հետ համաձայն չընթանան. — ուրկէ յառաջ պիտի գայ անհատապէսիօրէն վնասակար արդիւնք մը։

Ապահովագրական Տեղեկատուութեանց արուեստագիտական գրասենեակի
Տնօրէն Տնտ
ՄԻՀՐԱՆ ՁԻԹՃԵԱՆ ՎԱՀԱՆ ԵԿԱՒՈՖ

Ծանօթ.— Ապահովագրական տեղեկատուութիւններ, նպատակ ունենալով ապահովագրեալը իրազեկ ընել, — առանց նիւթական փոխարինութեան են։
17—50

ՄՕԶԱՅԻԳ ՎԷ ԱԼՔԸ

ԻՄԱԼԸՆԱ ՍԱԽՍՈՒՍ ՊԷՕՅԻՒՔ ՖԱՊՐԻՔԱ Վ Է

ԷՏԻՎԱԹԸ ԻՆՇԱՒՑԻԷ ՄԱՂԱՁԱՍԸ ՀԱՃԻ ՊԱՂՏԱՍԱՐ ՏԷՑԻՐՄԻՆՃԵԱՆ ՎԷ ՄԱԽՏՈՒՄԼԱՐԸ

Այազմա Դարու հատեսնիսկ Թուղլանըլարա Թիւրպէի Շերհիճէ մուրբասը Նօ. 510 վէ Կալաթասա Բէրեքմէք Բազարբեսա Ֆորկանըլար իչերիսնիսկ Նօ 2

Սօն տիրթէմէ պուխարա քիչատ իթմէշ օլուշուսմուշ ֆապրիգամաղատ, էվէօրատան էնէլգ իթմէշ օլուսուսմուշ ուստալար վասրթասը իլէ իմալ իթմէքէ պուլունատուշումդ հէր նէվ մազայիք-Զէհի վէ մազայիք-մալթա, ներտիվէն պասամաղը, ֆասատ իչուն ոիման տրմէ ուսուալի իւզրէ գաալամա, բուտրէլ տրասոնա վօլթօ, տիվար իւսթիւնէ քիւբէյթէ, փարմաքըզ, պապա վէ սաքորլարը էնէմի քատէէ խանէ վէ մուսուլա վէ թէքնէ թաշլարը՝ զարը իւէ պէրապէր, հավազ իչուն ֆիոկէ, վէ փէնէերէ տասանարը վէ սայրէնին մէթանէթի, էչլի ֆէն վէ միյամ վէ միհէնթա էֆէնտիլեր թարաֆընան թասրիք օլունատուշ կիպի, ֆապրիգամըզ վէ մաղազամըզ թարաֆընան սախի թէէմին իսիլմէքէ տիր։ Հէր տուրլու մազայիք իւզէրինէ օրիտարը արնքզ ազ միտաէթ զարֆրնտա թէսիրմ օլունատուղը կիպի, ինչարթա տրտա քիրէմտա, ալչը, չոյիարօլիք, մէքմէր վէ Մարսիլիա թաշլարը, էնվայի թիրլիւ չավալ չիմէնթօլարը, էզգիւմլէ պիրինճի նէվ քարգաչ մարքալը Լօնտան չիմէնթօսը տախի էվվէն ֆիթթիս մաղազամըզտա ֆիրուսթ օլունուր։ Մաղազամըզտան իչթիրա օլունան մալլէրի բէօ լէվվէն պիր իւմրէթլէ մահալինէ կէօնտերմէքէտ օլուուշումդը տախի պարճա վէան իսէրէք։

Թաշրա օրիտարրչաթը տախի քէմալը իչթիմամ վէ տիրթիլ իսրա իսիլիր։

ԲԵԹՈԼ ՈՒՐԱԼ
ՄԱԶԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
PETROLE OURAL

Երբ մազերիդ լաւ մը լուաք ԲԷԹՐՕԼ ՈՒՐԱԼԻ հականեխիչ և զօրացուցիչ հեղուկով, վատահ եղիր թէ անոնք բնաւ պիտի չթափին և ձեր գլխուն ծակոտիները աւելի պիտի զօրանան։

Ցիչեալ հեղուկը վաճառացուած է ֆրանսական Բժշկական կամաւէն և այսօր ամէն կողմ կը գործածուի։ Եթէ հեռաթափութենէ բռնուած էք, գրեցէք այս հեղուկը և կատարելապէս պիտի բուժուիք, և ձեր մազերը աւելի պիտի զօրանան, չսանան և ձեր դէմքին գեղեցկութիւնը պիտի աւելնայ։

Կը ծախսի բոլոր սափրիչներուն և դեղավաճառներուն քով։ Միակ կեդրոնատեղին է կ. Պոլիս, Պաղչէ-Գարու թիւ 5-11 Ս. Պասիլիատիս և ընկերութեան դեղի մթերանոցը։ 25—2

Օ ԹԱԼՕՆ Տ'ՕՈ

Քարլօ էֆ. Ամնամեան, հասատատուած Ղալաթիա, Ալոյոտա փողոց, թիւ 103, ծանօթ է իր առաջնակարգ կոշիկի գործարանատէր և 1903ի Ամէնքի Միջազգային ցուցահանդէսին մէջ պատուոյ վկայական առած է։ Կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ընտիր և առաջնակարգ նիւթերով և նուրբ ճաշակով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկներ ունի այրերուն համար, 60 դրուշի գինով։ Կայ նաև կիներու համար խիստ ճոխատ պրեթեր։ Ուղղ համար կօշիկներ, մանուշիներ և այլն։

ՇՈՒՐԱՅԻ ՊԱՇՐԻՅԷՏԷՆ

Թէրսանէի Ամիրէ իչիւն պիր սէնէ զարիֆնատ լիզգում օյանագ պին սանտրգ Ֆուրնիչէ իսրարմաչէթ մօտուրնն իթասրնա Թալիպ օյանլարը միւնագասատա պուլունմագ իւզրէ թէմինաթ ագչէլէրինի վէ եախուտ միւթէպէր քէֆալէթնամէլէրինի միւսթասրպէն ճումասատան մասատա պէհէր կիւն Շուրայի Պարիչէ լէվգիմաթ տարիէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ասաքիրը Պարիչէի Շանանէ մուայնաթը իչիւն պիր սէնէ զարիֆնատ լիզգում օյանագ Թէրլիչէ վէ էյինճիք մալի իքի կիւզ պին քիլօ զէյթուն սանէսինին իթասրնա Թալիպ օյանլարը միւնագասատա պուլունմագ իւզրէ թէմինաթ ագչէլէրինի վէ եախուտ միւթէպէր քէֆալէթնամէլէրինի միւսթասանպէն ճումասատան մասատա պէհէր կիւն Շուրայի Պարիչէ լէվգիմաթ տարիէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

2—3

ԳԵՂԱՐԱՆ
ՏԻՐՄԷՄԷՃԵԱՆ

Դեղերու ԹԱՐՄՈՒԹԵԱՆ և ՆՈՐՈՒԹԵԱՆ կանմանէ հիւանդներ կրնան մեծ ՀԱՏԱՀՈՒԹԵԱՄԲ դիմել ի Ֆէրիմէյ, Զաչլաք փողոց, թիւ 21։

Դեղարանս ունի նաև բժիշկներ, մասնաւանդ Տօքթօր Տիմիթրիաթիս և Ամանաթոյ Զ. Պարտիզպանեան, որոնք ամէն օր առանձին վարչ Իրենց դիմաց հիւանդները ձրիաբար կը դարմանեն Դեղարանիս մէջ։ 18

Բրուեսագիտական գրասենեակ Սպահովագր. տեղեկատուութեանց
(Bureau Technique de Renseignements d'assurances)
Սթամպոլ, Սուլթան համամ, Բասաճ Գաբրճոր Օղլու, թիւ 33

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿ ՄԸ

Իր տեսակին մէջ առաջին անգամ ըլլալով գոյութիւն ունեցող այս գրասենեակը՝ ապահովագրական իրաւարձութեանց հմուտ փաստաբաններու և փորձառու ապահովագրիչներու վարչութենէն ներքեւ կազմուած ըլլալով՝ կը ստանձնէ ապահովագրական գործառնութիւններ առանց բացառութեան և կը տեղեկացնէ հասարակութեան ապահովագրութեանց հետ առնչութիւն ունեցող զանազան խնդիրները և ցոյց կուտայ յարմարագոյն ընթացքները։

Հետեւաբար կը յորդորենք այն ամէն անձերը որոնք ապահովագրական ոեւէ գործառնութիւն մը ունին կատարելիք՝ այլուր դիմելէ առաջ օգտուիլ մեր նոր ձեռնարկին առաւելութիւններէն և մեր խնամքին յանձնեն իրենց գործերը։ Իսկ անոնք որ միջնորդներու (courtiers) ձեռքով կնքած են և կամ կը փափաքին կնքել իրենց ապահովագրութիւնները, կրնան այն միջնորդներուն միջոցաւ մեզ դիմել, որովհետեւ այս վերջինները կրնան պատասխանատու ըլլալ ամէն կերպով, բայց ագիտանալով եթէ ո՛չ միայն՝ գրեթէ միայն ապահովագրութեանց գիտական հանգամանքները (La technique de l'assurance), կրնան առաջարկել այն տեսակ պայմաններ՝ որոնք ապահովագրիչին միջոցներուն և դիրքին հետ համաձայն չընթանան. — ուրկէ յառաջ պիտի գայ անհատապէսիօրէն վնասակար արդիւնք մը։

Ապահովագրական Տեղեկատուութեանց արուեստագիտական գրասենեակի
Տնօրէն Տնտ
ՄԻՀՐԱՆ ՁԻԹՃԵԱՆ ՎԱՀԱՆ ԵԿԱՒՈՖ

Ծանօթ.— Ապահովագրական տեղեկատուութիւններ, նպատակ ունենալով ապահովագրեալը իրազեկ ընել, — առանց նիւթական փոխարինութեան են։
17—50

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՍԱՅՈՒՆ
ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Իմարաթը Ամէրէ իչիւն պիր սէնէլիք օյնագ իւզրէ, միւսպասարնա լիւզիւմ կէօրիւնէն 28,000 չուվալտան 28,800 չուվալա գասար տագիգին պէհէր չուվալը մէճիտի 19 դրուշ հիսապլյա 71 դրուշտա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, չէհրը հալը բուսմինին, 27ինճի Սալը կիւնիւնէ գասար իճրան միւնասասապլյա հէր քաչ փարա վէ 28ինճի վէ 29ընճը չարչանպիհ վէ բէնճ-չէնպիհ կիւնլէրի տախի 100տէ 5 թէնզիլ գասպուլ օլուպ, հատտը լայրգընը պուլարը թաքտիրտէ, իհտալէի էվվէլիէ, վէ իչ կիւն զարֆրնտա 100տէ 10տան տուն օյնմամք իւզրէ, ֆէվքէլ ատէ թէնզիլութ քասպուլ իտիլէրէք, իրալէի քաթիէ իճրան քըլընճաղընտան, Թալիպ օյանլարը 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէլէրինի վէ եախուտ միւթէպէր վէ մուսատաք քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն էյամը թաթիլիէրտէն մասատա հէր կիւն սաաթ 10ա գասար մէճիլը իտարէի էվքաֆա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

4—5

ՏՕԹԹ. ԼԵՈՆ Լ. ՊԱՌՎՈԱԲԻ

Այս անգամ հասատատուած է Մագրիգիւղ, Ճէվիզիյէ։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր իր բնակարանը, առաւօտեան մինչեւ երեկոյ։ Շաբաթ օրերը ձրի։

9—30

ԶԸՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՑԱՆՔՈՍԸ
ՀԱՍԼԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՆԻՑԻՆՆ ՄԷՍԱՐԻՑԸ ԻՍՔԵԱՆԻՑԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ

Իրամիլէր Տէրսաստէթտէ Զբրաաթ Պանքասրյա Օսմանը Պանգասընտան վէ թաշրարտա մէգմիր պանգալար շիուպաքընտան թէէտիյէ օլունուր։

ԻՔԻՒՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ Ի ԹԷՄՄՈՒԶ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱՍՏԷԳՏԷ

Թիճարէք վէ Նաճաա ճէգարէքը ճէլիլէլէրի տաիրէսիճտէ ալէնէճ իճրա իտիլէճէք տիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒՐԸ ԱՏԷՏԻ 175,000
ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 28,660

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 500,000 ԴՐՈՒՇ

Չինճի իքրամիէ	Յինճի իքրամիէ	Գինճի իքրամիէ	Տինճի իքրամիէ
250,000 Դրշ.	125,000 Դրշ.	50,000 Դրշ.	25,000 Դրշ.

ԻՔՐԱՄԻՑԵԼԼԵՐԻՆ ԱՏԷՏ Վէ ՄԸԴՏԱՐԸ

1	Աստ	500,000	Դուրուշ	Իրամիկի		
1	»	250,000	»	»		
1	»	125,000	»	»		
1	»	50,000	»	»		
1	»	25,000	»	»		
5	»	50,000	»	»	պէհէրի	10,000 դուրուշ
50	»	50,000	»	»	»	1,000 »
100	»	50,000	»	»	»	500 »
1000	»	100,000	»	»	»	100 »
27500	»	550,000	»	»	»	20 »
28,660		1,750,000				

Քէշիտէ մուամէլէսի Զբրաաթ Պանգասը Մէճլիս Իտարէսի էէյէթիլէ մուամէպէթիսի վէ Մալիյէ Նէզարէթը էէլիլէսիյէ Տիվանը Մոռասէպաթատան վէ Օսմանը Պանգասընտան Բայրն օլունան զէվաթ հուզուրընա իճրա օլունուպ, գազանըլան իքրամիէլէր պիր կէօնա Թէնզիլութ իճրա իտիլէճէքիպ՝ Թէմամը Թէմամընա վէ մէճիտի 20 գուրուշ հիսապլյա Թէճիտիէ օլունանաղը հիպի քէշիտէ էանասընտա տախի հէր կիւն չէքիլէն նումէրօլար էրթէսի կէնէրալ կալէթիյարա իտիլէճէք տիր։

Պիլիյէր՝ Տէրսաստէթտէ Զբրաաթ Պանգասը Իտարէի մէրքէզիյէսինէ վէ պիր ումում սարֆիյատա վէ Թաշրատա Զբրաաթ Պանգասը շիւպէլէրինտէ Ֆիլիալ օլունուր։ 25 տաէ Թամ պիլէթ ալան քիմսէյէ 100տէ ալթը իքրամ իտիլիր, վէ սաթըլմայան պիլէթլէր՝ Թարիխը քէշիտէսէն պիր կիւն էվվէլինէ գատար քէնտի իյատէ իտիլիճէք իտիթիրատա օլունուպ պէտէլի կէրի վէրիլիր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ԳԻՆԱԹԸ — 1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ
ՆԷՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ԳԻՆԱԹԸ — ԵԱՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ

Ի՞ՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսուան ըլլան, մայրերը անոնց լաւ սննդարար ուտելիք գտնելու հետաքրքիր կ'ըլլան, ինչ որ չատ քնական է, քանի որ մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաք սնունդ տալու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակաւոր բժիշկը Տքդ. Ֆուլիէ նեպատզութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը- երկար փորձերէ ու դիտութիւններէ վերջ, յաջողած է հրնարել ազգ հարար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Հանրաբանութիւններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆԻՆ չոքոլատ պէս խիստ քաղցրահամ է և մեծապէս ժամանակ վերջին ատենին սնունդաբար ու կազդուրիչ։ մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'աճին, կ'ամրանան, կ'ճարհ, կը կայտառանան, շուտով տաքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հաղարաւոր օրիորդներ կ'ապրուցանեն որ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆով մեծացող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Այսչափ հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին ատիճանի այժ, սնունդ և կորով կուտայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆԻՆ կը ծախսի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 22—26

ԶՐԻ ԼՈՒՅՑԿԻ...

Եթէ դիմէք Մեծ-Ռուկայ, Գալիփաքըլար Պաչի Քիւրքճիլէր Բաքուսիի անկիսի ծխասնանուն դեղերու համար բաքէթ մը ծխատ՝ պիտի ստանաք նաև առուփ մը լուցկի ձրիաբար։ 3—6

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄՊԻ ԲԱ
BITTER CAMPARI

ՊԻԹԸՐ ԿԱՄԲԱՐԻՆ տիեզերապէս ճանչցուած արտադրութիւն մըն է։ Մատամքի օգտակար ըմպելի մըն է, որուն գործածութիւնը յանձնարարուած է ամէն երկիրներուն մէջ։ Ամէն մըն է, որուն համը չատ անորոշելի է և անորոշակը կը գրգռէ։ Քիչ մը կազէօզի հետ խառնուելով՝ ամրան համար ամէնէն ախորժելի, ամէնէն զովացուցիչ և ախորժաբեր ըմպելին կ'ըլլայ։

ՔՕՐՏԻԱԼ ՔԱՄՊԻՈՒ
CORDIAL CAMPARI

ՔՕՐՏԻԱԼ ԿԱՄԲԱՐԻՆ հիւսատէտ փոշի մըն է որ իբր մարսողական կը խառնի կեակուրներու վրայէն, և որուն համը իր նմանը չունի։ Ճաշէն ետք առնուած փոքր գաւաթ մը ստամոքը կը կազդուրէ և մարսողութիւնը կը դիւրացնէ։ Զօրաւոր ըմպելիներու անպատեհութիւնները բնաւ չունի։

ՊԻԴԸՐ ԿԱՄԲԱՐԻՆ և ՔՕՐՏԻԱԼ ԿԱՄԲԱՐԻՆ փոքր գաւաթներով կը ծախսուին գարեկրատուներու, առանձնակարգ սրճարաններու և անուշավաճառի խանութներուն մէջ։

Շիշով կը ծախսի մեծ նպարավաճառներու քով և դեղի մթերանոցներու մէջ եւն.։ 26—4

ՎԱՐԶՈՒ ՍԵՆԵԱԿ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Պոլիս, Ալեքսանաք խանի մէջ վաճառատուն մը և երեք սենեակ վարձու պիտի տրուին։ Դիմել նոյն խանը, Ստեփան Գալֆայի։ 20—17

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ